

Internmagasin for ExxonMobils datterselskaper i Norge
Desember 2011

Norsk expat: Cecilie Haarseth i USA

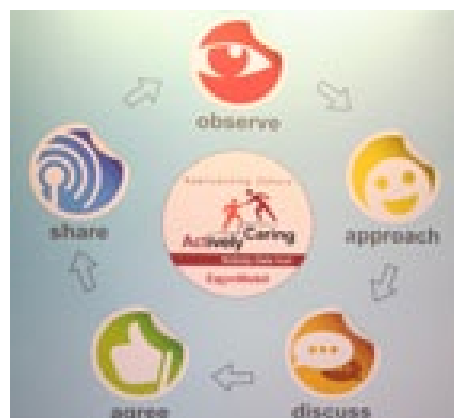
Offshore HMS-kultur under lupen

Økt aktivitet på Jotun med Jette-utbygging

s4

Geofag på timeplanen på St. Olav og hos statsråden

ExxonMobils Worth B. Cotton og Wenche Karin Nybø har i høst satt elever i gang med å studere seismiske linjer, brønnlogger og kjerneprøver.

s16

Offshore HMS-kultur under lupen

HMS-statistikken vår viser at større, planlagte operasjoner offshore gjennomføres nesten hendelse- og skadefritt, mens daglige gjøremål er mer utfordrende. Hvorfor?

s10

Nordmenn i utlandet – Cecilie Haarseth i USA

For nesten ni år siden reiste Cecilie fra jobben som korrosjonsingeniør i Esso Norge og flyttet til USA. I tillegg har det blitt tre års opphold i Qatar.

s21

Esso-stasjon i Kristiansand best på HMS

For femte år på rad vinner en Esso-stasjon Norsk Petroleumsinstitutt's årlige HMS-pris. Juryen er imponert over HMS-standarden til bensinstasjonen.

s23

Jobben min: Birgitte Refvem – motoren for 100% veimat

Etter bare fire år i selskapet har Birgitte Refvem allerede fått bred erfaring innenfor Motorist-avdelingen, og er nå tilknyttet butikkavdelingen som Category Manager.

s30

Økt aktivitet på Jotun med Jette-utbygging

En utbygging av Jette-feltet fører til aktiviteter og modifikasjoner på Jotun-feltet. En rekke aktører er involvert i prosjektet som gir økt petroleumsutvinning på norsk sokkel.

s37

Tour de Litlos

Gjertrud Tveit planla høsttur med gjengen på Balder til Litlos turisthytte på Hardangervidda. Med god hjelp fra kolleger ble turen gjennomført med 17 personer og 2 hunder.

s27

Fotoworkshop til Roma med Essoklubben

Fotoworkshop er ikke noen ferietur – fullt fokus på fotografering! 12 fotoentusiaster fra Essoklubben dro på 3 dagers tur til Roma, og kom hjem igjen med fulle minnekort.

s34

Utvikler globale karrieremuligheter

Lisa B. Waters, prosjektdirektør i ExxonMobil Development Company, presenterte en rekke globale utviklingsprosjekt i et møte på Forus i høst.

s39

Vi ønsker våre nye ansatte velkommen

Bildeoversikt med ferske kolleger.

XOM internmagasin desember 2011

Ansvarlig redaktør: Elisabeth Fiveland. Redaksjon: Kirsten Sivertsen og Elisabeth Fiveland.

Utforming: procontra. Repro og trykk: Kai Hansen.

Forsidefoto: iStockphoto. Internett: www.exxonmobil.no

Geofag på timeplanen på St. Olav og hos statsråden

ExxonMobils Worth B. Cotton og Wenche Karin Nybø har i høst satt elever ved St. Olav videregående skole i gang med å studere seismiske linjer, brønnlogger og kjerneprøver. Prosjektet har vekket oppmerksomhet og trekkes fram i Petroleumsmeldingen som en foregangsmodell.

“Det må jobbes målrettet med rekruttering fra grunnskole til høyere utdanning og forskning. Departementet arbeider derfor med å kartlegge tiltak som kan bidra til å styrke rekrutteringen til grunnopplæring og utdanning som er relevant for departementets ansvarsområder,” skriver Olje- og energidepartementet (OED) i Petroleumsmeldingen “En næring for framtida”.

Meldingen ble lagt fram for regjeringen 24. juni. OED refererer til at energiskoler skal tiltrekke seg dyktige elever og bidra til økt rekruttering innen petroleum og energi. “Dette vil gjøres i nært samarbeid mellom skoler og bedrifter. En modell her vil være samarbeidet mellom ExxonMobil og St. Olav videregående skole i Stavanger,” heter det i meldingen. Deretter utdypes samarbeidsprosjektet, som er en del av myndighetenes satsing på Energiskoler.

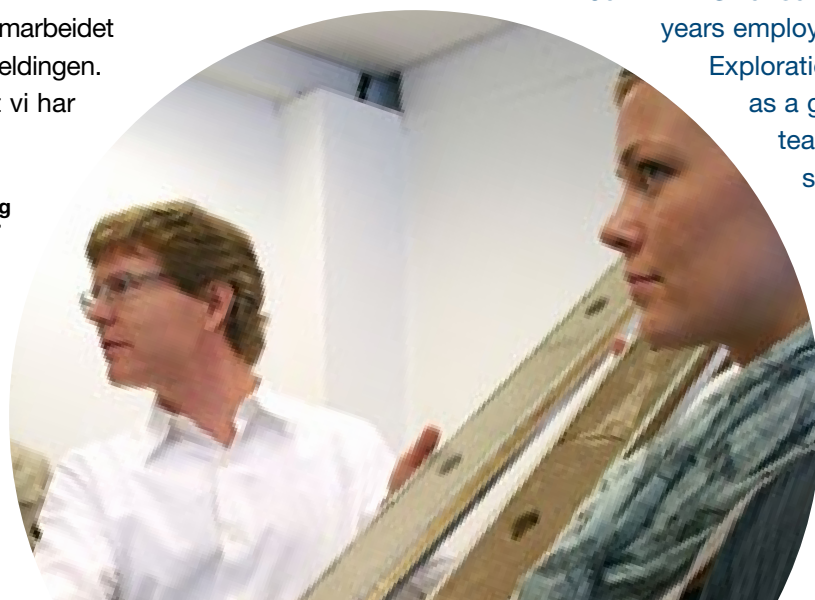
Initiativ fra St. Olav

John-Erik Sivertsen var i flere år ansatt i ExxonMobil Exploration & Production Norge AS som geolog, men gikk over til læreryrket ved St. Olav. I de nye programfagene geofag 1 og 2 så han mulighetene som lå i et samarbeidsprosjekt med industrien. Derfor tok han og avdelingsleder for realfag ved skolen, Grethe Mahan, kontakt med selskapet.

– Vi synes det er kjekt at samarbeidet trekkes fram i Petroleumsmeldingen. Det er en bekreftelse på at vi har

Worth B. Cotton og Wenche Karin Nybø, her med kjerneprøver.

Worth B. Cotton and Wenche Karin Nybø with core samples.

High school and Minister have geosciences on the timetable

This fall ExxonMobil’s Worth B. Cotton and Wenche Karin Nybø have been assigning tasks to students at St. Olav high school. The assignments have included the study of seismic lines, well logs and core samples. The project has attracted considerable attention, and it is described as a pioneering model in the Norwegian government’s Petroleum White Paper.

The Ministry of Petroleum and Energy (MPE) writes the following in its report on the petroleum industry: “Goal-oriented efforts must be made to ensure recruitment from elementary school into higher education and research. The ministry is therefore identifying initiatives that may strengthen recruitment to basic teaching and education that is relevant to the Ministry’s fields of responsibility”.

The White Paper was submitted to the government on June 24th. The MPE underlines that the intention of energy schools is to attract talented students and contribute to enhanced recruitment within petroleum and energy. The White Paper further reads: “This will be done in close cooperation between schools and the industry. A model here is the partnership between ExxonMobil and St. Olav high school in Stavanger”. Then follows a more detailed description of the cooperative project, which is part of the authorities’ energy school program.

St. Olav initiative

John-Erik Sivertsen was for many years employed with ExxonMobil Exploration & Production Norway AS as a geologist, but switched to a teacher job at St. Olav high school. In geosciences 1 and 2, the new program subjects, he eyed the possibility of establishing a partnership with the petroleum industry. On this background he and the school’s head of

Geolærer gir elevene råd. F.v. Maren V. Øymar, John-Erik Sivertsen, Caroline Aa. Halvorsen og Merethe Birkeland.

The geosciences teacher gives the students advice. From left Maren V. Øymar, John-Erik Sivertsen, Caroline Aa. Halvorsen and Merethe Birkeland.

truffet med dette prosjektet i forhold til hvordan industrien kan trekkes inn som en ressurs i skolen, og at tilsvarende prosjekt kan iverksettes på andre skoler. Vårt mål for samarbeidet har vært å illustrere overfor elevene hvordan geologer og geofysikere faktisk daglig arbeider i næringslivet, sier John-Erik Sivertsen.

Han gjorde Naturfagsenteret ved Universitetet i Oslo oppmerksom på prosjektet ved å sende en presseartikkel som omtaler samarbeidet. Naturfagsenteret informerte Olje- og energidepartementet, som gjerne så at prosjektet ble en del av Energiskoleordningen.

– Samarbeidet omfattes også nå av Lektor II-ordningen, som innebærer at fagpersoner i arbeidslivet knyttes direkte til skoleundervisningen for å øke allmenn realfaglig kunnskap og forståelse. Cotton og Nybø fungerer nå som gjesteforelesere, tilsvarende Professor II ved universitetene, legger Sivertsen til.

Elever vil vite mer

Skolen har mottatt tilbakemeldinger fra elever som alt har gått gjennom prosjektet foregående år. Elevene sier at de

scientific subjects, Grethe Mahan, got in touch with the company.

– We are gratified to see that this cooperation is highlighted in the government’s White Paper. It is a confirmation that we have hit it right as concerns how industry may be involved as a resource in schools, and it also proves that similar projects may be adopted at other schools. Our goal in this project has been to show students how geologists and geophysicists in real life work on a day-to-day basis, John-Erik Sivertsen says.

He made the Centre for Science Education at the University of Oslo aware of the project by sending them a newspaper article describing the project. The Centre in its turn informed the Ministry of Petroleum and Energy, which suggested the project become part of the energy school program.

– The partnership now also comprises the Lektor II arrangement (Sixth form teacher), which entails linking professionals in work life up to school tuition in order to enhance the general knowledge and understanding of scientific subjects. Cotton and Nybø are now functioning

opplever samarbeidet som relevant, og at de har lyst til å vite og lære enda mer.

– Noen elever forteller at arbeidet med denne oppgaven har gitt dem lyst til å utforske valg av realfag videre, og spesielt geologi. Vi har også merket oss at førsteårselever som skal velge programfag, får øynene opp for geologifaget når vi forteller dem om samarbeidet vi har med ExxonMobil, sier Mahan.

Cotton og Nybø er veldig fornøyd med samarbeidet med St. Olav. Geologene har fått frihet til å styre prosjektet slik de finner det nødvendig, og for hvert år har finjusteringer økt kvaliteten på undervisningen. – Vi har fått mange positive tilbakemeldinger siden oppstart. Jeg er stolt av at prosjektet også nevnes i Petroleumsmeldingen. Elevene spør ofte hva vi som geologer gjør på jobb. I prosjektet får de svar på det spørsmålet, og de blir overrasket over at det de gjør i prosjektet, ligner arbeidsoppgavene vi har som geologer, påpeker Nybø.

Leter og tolker

Det er onsdag 28. september og Cotton og Nybø er på St. Olav videregående skole i Stavanger for å undervise en ny geofag-klasse. Det er tredje gang geologene kaster seg uti undervisningsprosjektet. Over åtte kilometer med seismikk fra Jotun tolkes, i tillegg til analysering av brønnlogger.

Åh, så porøs sandstein, uttrykker en av elevene. F.v. Sofie S. Kvinge, Ida S. Jakobsen, Mathias K. Førland og Alexander R. Eliassen.

Wow, this sandstone is so porous, some of the students say. From left Sofie S. Kvinge, Ida S. Jakobsen, Mathias K. Førland and Alexander R. Eliassen.

as guest lecturers, equivalent to Professor II at the universities, Sivertsen adds.

Students want to learn more

The school has received feedback from students who attended the project last year. Students say they perceive the partnership as relevant, and they would like to learn more.

– Some of the students said that work on this assignment had stimulated them to explore scientific subjects further, geology in particular. We have also noted that first-year students who are choosing program subjects are getting interested in choosing geology as a subject when we tell them about the cooperation we have with ExxonMobil, Mahan says.

Cotton and Nybø are very pleased with the form of cooperation established with St. Olav. The geologists are at liberty to lead the project as they find necessary, and for each year adjustments have enhanced the quality of teaching. – We have received numerous positive feedbacks since start-up.

I am proud that the project is also mentioned in the government's Petroleum White Paper. Students often ask what geologists do in their job, and they are astounded to learn that what they are doing in the project is quite similar to the tasks we have as geologists, Nybø points out.

Elevene presenterer sine konklusjoner etter én times arbeid, f.v. Ørjan S. Olsen, Maren Østbø og Johanne N. Grinde.

Students present their conclusions after one hour, from left Ørjan S. Olsen, Maren Østbø and Johanne N. Grinde.

Elevene regner konsentrert, fargelegger loggene, diskuterer og klør seg i hodet. For noen få naturtalenter er det lett å tolke geologien. Å skille skifer fra sandstein er en enda smalere sak. Andre trenger mer tid, men også de oppdager hvor petroleumressursene skjuler seg i loggene.

– Her er sandstein. Her er skifer. Her er base line. Og her er olje-vann-kontakten, forklarer en av elevene i en presentasjon etter én times gruppearbeid. Cotton og Nybø smiler og nikker anerkjennende. Så kommer oppfølgingsspørsmålet. Vil tolkningen stemme overens med kjerneprøvene?

“Grotter under havbunnen”

Svaret får elevene ved Weatherfords laboratorium på Lura i Sandnes en drøy time etterpå. Kjerneprøver fra brønner på Jotun blir studert i detalj. Så kommer reaksjonene.

– Oj, denne sandsteinen er porøs! Den er veldig skjør, faller helt fra hverandre, sier en av elevene og tar på sandsteinen i hånden sin. Den er nesten pulverisert.

Først når elevene ser kjerneprøvene med egne øyne, begynner det å gå opp for dem hvordan oljen migrerer gjennom reservoarbergartene, og hvor viktig det er å ha tak og feller som fanger hydrokarbonene. – Jeg hadde sett for meg store grotter under havbunnen og at oljen bare pøste ut, uttrykker en av elevene overrasket.

Faktiske brønndata

Felt-dataene elevene på St. Olav får tilgang til, er faktiske data.

Analyses and interpretations

It is Wednesday September 28th and Cotton and Nybø are again at St. Olav high school, Stavanger, to teach a new geosciences class. It is the third time that the geologists participate in the teaching project. Over eight kilometers of seismic from the Jotun field is being interpreted in addition to well logs.

The students, in full concentration, are doing calculations, coloring logs, discussing among themselves, scratching their heads. For a few natural talents interpreting the geology is easy. Separating shale from sandstone is even easier. Others need more time, but everyone detects eventually where in the logs the petroleum resources are hidden.

– This is sandstone. This is shale. Here is the base line. And here is the oil-water contact, one of the students explains in a presentation after one hour of group work. Cotton and Nybø nod and smile encouragingly. They also have a follow-up question. Will the interpretations correspond to the core samples?

“Caves below the seabed”

The students receive the answer at Weatherford's laboratory, Lura, Sandnes, around an hour afterwards. Core samples from Jotun wells are being studied in detail. Then the reactions come. – Wow, this sandstone is surely porous. It is very friable, almost falling apart, some of the students say, touching the sandstone in their hands. It is more or less pulverized.

Å dele disse dataene er uproblematisk, ettersom Oljedirektoratet rutinemessig offentliggjør opplysningene etter ti år. – Ofte blir vi overrasket av å se hvor godt elevene klarer å tolke dataene, og hvordan de argumenterer for hvor vi skal bore en ny brønn for å øke produksjonen. De utfører de samme oppgavene og får identiske utfordringer som studenter på universitetsnivå, og det er unikt. Fordelen med dette prosjektet er at elevene tidlig får øynene opp for hvor spennende denne industrien er, poengterer Cotton.

Den amerikanske geologen, som er bosatt i Norge, har tidligere gitt trening til ExxonMobils geologer i Houston, USA ved å benytte tilsvarende oppgaver. – Det andre unike med dette samarbeidet er at vi tilbyr faktiske data fra våre felt, inkludert seismikk, logger og kjerneprøver. Så spør vi elevene om å lokalisere feltet og hjelpe oss med å finne riktig borested for å produsere mer olje. Oppgaven er veldig konkret, og på den måten lærer de raskt hva geologer gjør, legger Cotton til.

Håper å nå flere elever

Ettersom de to geologene gjennomfører prosjektet for tredje gang, er de godt forberedt på hva elevene synes er vanskelig.

– Jeg tror det er lettere for elevene å identifisere seg med oss. Det er ikke så lenge siden jeg var ferdig utdannet, slik at jeg kan forestille meg hvordan de har det. Jeg synes det er viktig å ha en lett tone med elevene, slik at de føler seg trygge på å stille spørsmål. Og når de har det kjekt og vi er på bølgelengde, tror jeg de lærer mer også, påpeker Nybø.

Hun tror prosjektet gir elevene, som selv har valgt geofag frivillig, et godt innblikk i hva industrien handler om, og at det på sikt fører til økt rekruttering til energibransjen. Men geologene håper ikke prosjektet stopper her. De håper flere selskap og skoler kaster seg uti tilsvarende samarbeid.

– Det hadde vært positivt for både industrien og elevene om prosjektet blir utvidet. Undervisningen gir en bratt lærekurve og det er veldig hyggelig å se elevenes utvikling. Og så er det kjekt å vise dem hvor gøy det er å være geolog, avslutter Nybø.

Her er sandstein og her er skifer, tror elevene
– f.v. Caroline Aa. Halvorsen og Merethe Birkeland.

This is sandstone and this is shale, Caroline Aa. Halvorsen (from left) and Merethe Birkeland believe.

Not until the students see the core samples with their own eyes, does it dawn upon them how the oil migrates through the reservoir rocks, and how important it is to have ceilings and traps to catch hydrocarbons. – I had imagined huge caves below the seabed, from which the oil just poured out, one of the surprised students expresses.

Actual well data

The field data students at St. Olav get access to, are actual data. Sharing this data is not a problem, since the Norwegian Petroleum Directorate routinely releases such information after a period of ten years. – We are surprised at how well students manage to interpret the data, and by the way they argue on where we should drill a new well to boost production. They perform the same assignments, and receive challenges that are identical to what students at university level get, and this is quite unique. The advantage of this project is that students at an early stage get to see how exciting the industry is, Worth Cotton emphasizes.

The American geologist, who is living in Norway, has previously trained ExxonMobil's geologists in Houston, USA, by applying similar assignments. – The other unique fact about this project is that we are offering actual data from our fields, including seismic, logs and core samples. We then ask the students to localize the field and help us find the appropriate place to drill in order to produce more oil. The assignment is very specific, and in this way they learn very fast what geologists do, Cotton adds.

Hope for more students

Since it is the third time the two geologists are running the project, they are well prepared for what issues students find difficult. – I believe it is easy for students to identify with us. It is not so long since I graduated, and I can easily imagine how it is to be in their situation. I think it is important to strike the right tone with students, so that they feel confident enough to ask questions. When they are having a good time and we are on the same wavelength I think they also learn more, Nybø points out.

She believes that the project will give students a good insight into what the industry is all about, and that this in the long run will lead to more recruitment to the energy business. However, the geologists are hoping the project will not stop here. They are hoping for more companies and schools to embark on similar projects.

– An expansion of the project would have been positive for both the industry and students. The teaching provides a steep learning curve, and it is very stimulating to see how the students develop. It is also nice to show them how much fun it is to be a geologist, Nybø concludes.

Nordmenn i utlandet

– Cecilie Haarseth i USA

Tekst: Kirsten

For nesten ni år siden reiste Cecilie fra jobben som korrosjonsingeniør i Esso Norge og flyttet til USA. I løpet av disse årene har det også blitt et tre års opphold i Qatar. I 2009 flyttet familien på fire igjen tilbake til det samme området i Houston som de dro fra.

– Jeg jobber nå som “Corrosion Control STP Advisor” (Senior Technical Professional) i “Integrity Global Engineering” i ExxonMobil Production Company (EMPC). Denne stillingen har jeg hatt siden desember 2009. For hver ny jobb har jeg fått forskjellige erfaringer innenfor mitt eget fagfelt og samtidig har jeg fått mer ansvar for veiledning av yngre ingeniører samt personalansvar.

“Integrity”-gruppen – en global støttefunksjon

Cecilie forteller at “Integrity”-gruppen i Global engineering er en global støttefunksjon med flere ansvarsområder. Først og fremst støtter de alle produksjonsenhetene i ExxonMobil Production Company innenfor “integrity management” – det vil si at de gir teknisk støtte til programutvikling, evaluerer inspeksjonsresultater, foretar feilanalyser og kommer opp med reparasjonsalternativer. Gruppen blir involvert basert på global prioritering og ønske om støtte fra de ulike produksjonsenhetene. I Cecilies gruppe er det mange såkalt “subject matter experts” innenfor flere tekniske områder.

I tillegg har gruppen også ansvar for å koordinere og kontinuerlig forbedre selskapets globale “Facility Integrity Management System” og er et bindeledd mellom produksjonsenhetene for erfaringsoverføring. Dette kan inkludere å lede globale kampanjer som “Top Tier Pipeline management” hvor det spesielt fokuseres på å forbedre og å for-

Norwegians abroad – Cecilie Haarseth in the U.S.

Almost ten years ago, Cecilie quit her job as a corrosion engineer in Esso Norway and moved to the U.S. Since then, she has also lived in Qatar for three years. In 2009, her family of four moved back to the same Houston area they left.

– I currently work as a corrosion control STP Advisor (Senior Technical Professional) in ExxonMobil Production Company’s (EMPC) Integrity Global Engineering. I have had this position since December 2009. For each new job, I’ve acquired

different types of experience within my field, and at the same time I have been given more responsibility within guiding young engineers and personnel responsibility.

The “Integrity” group – a global support function

Cecilie says that the Global Engineering Integrity Group is a global support function with numerous areas of responsibility. First and foremost, they provide support within integrity management to all production units in ExxonMobil Production Company – that is

to say, they give technical support on program development, evaluate inspection results, perform fault analysis and come up with repair options. The group is involved with basis in global priorities and the requests for support from the different production units. In Cecilie’s group there are many so-called “subject matter experts” within several technical areas.

The group is also responsible for coordinating and continuously improving the company’s global Facility Integrity

Cecilie på kontoret i Houston sammen med sin kollega Bob Franco.

Cecilie in the office in Houston together with her colleague Bob Franco.

Cecilie jobber som Corrosion Control Senior Technical Professional Advisor i ExxonMobil Production Company. Jobben innebærer bl.a. å gi teknisk støtte til produksjonsenhetene i selskapet. Her er Cecilie på jobb i Kome i Chad.

Cecilie works as a Corrosion Control Senior Technical Professional Advisor in ExxonMobil Production Company. In this function she gives i.e. technical support to the production units in the company. Here Cecilie is at work in Kome in Chad.

sikre seg om at selskapets integritetsprogrammer for de viktigste rørdningene blir utført slik de skal. I denne sammenheng koordinerer gruppen blant annet et spesielt forskningsprogram for ExxonMobil Productions rørdninger i Nigeria hvor også produksjonsenheten Upstream Nigeria, URC (Upstream Research Center) og kjemikalieleverandøren deltar. Forskningsprogrammet tar sikte på å forstå korrosjonsmekanismene bedre, hva som har mest innvirkning på korrosjonsmekanismene og hvordan dette kan håndteres i framtiden.

Gruppen har også jobbet mye med å forbedre prosessen og kravene selskapet stiller for kvalifisering av kjemikalier – så som korrosjonsinhibitorer som forhindrer korrosjon innvendig på rør og tanker og ledelse av kjemikalieprogrammer. Sist, men ikke minst, har gruppen ansvaret for å revidere Global Practice for EMP og følge med og gi produksjonsrettet støtte til nye prosjekter både fra EMDC (ExxonMobil Development Company) og EMPC.

– Hva jobber du mest med for tiden?

– Et prosjekt jeg er mye involvert i akkurat nå, er PNG Papua New Guinea, både når det gjelder filosofi rundt korrosjons-håndtering og kjemikalieleidelse, forteller Cecilie.

Management System, as well as being a liaison for transfer of experience between the production units. This may include leading global campaigns like the “Top Tier Pipeline Management” which in particular focuses on improving and ensuring that the company’s integrity programs for the most important pipelines are correctly carried out. In this context, the group coordinates, amongst others, a special research program for ExxonMobil Production’s pipelines in Nigeria, where the production unit Upstream Nigeria, URC (Upstream Research Center) and the chemical supplier also participate. The aim of the research program is to obtain a better understanding of corrosion mechanisms; which factors influence them the most, and how this can be handled in the future.

The group has also been extensively involved in improving the process and the company’s requirements for qualification of chemicals – such as corrosion inhibitors that prevent inside corrosion of pipes, and tanks and management of chemical programs.

Last, but not least, the group is responsible for revising Global Practice for EMP, as well as observing and giving production-oriented support to new projects from both EMDC (ExxonMobil Development Company) and EMPC.

– Basert på vårt brede ansvarsområde og mengden av forskjellige forespørsler vi får inn, er den største utfordringen å prioritere riktig samtidig med at vi passer på at produksjonsenhetene får den tekniske støtten de trenger. Siden vi jobber globalt er det også en utfordring å opprettholde kontakter og være tilgjengelig over tidssoner. I tillegg må man også regne med en del reising, men summen og bredden av oppgaver og ansvar gjør denne jobben spennende.

“Karriere-veien”

Cecilie forteller at hun ble ansatt som korrosjonsingeniør i 1997, da hun var nyutdannet fra Høyskolen i Stavanger (nå UIS – Universitetet i Stavanger).

– Dette var året da Jotun og Balder skulle ha startet opp, og jeg fikk være med på å utvikle inspeksjonsprogrammer, evaluere resultater fra inspeksjoner, koordinere feilanalyser og reparasjonsalternativer. I 2003 fikk jeg tilbud om et utenlandsopphold i Houston hvor jeg skulle jobbe som korrosjonsingeniør for Chad-Cameroon. Akkurat som i Norge begynte jeg i jobben rett rundt oppstart av feltet, med mye av de samme arbeidsoppgavene, men med vekt på litt andre problemstillinger. I motsetning til produksjonen vår i Norge, er Chad og Cameroon landbasert med hundrevis av brønner som produserer mer vann enn olje. I tillegg inkluderer det en 1000 km lang rørledning gjennom Cameroon. Da jeg var i denne stillingen krevde det at jeg jevnlig tok turer både til Chad og Cameroon.

I 2006 flyttet familien til Qatar, til et nytt utlandsopphold i en helt annen del av verden. Her ble de værende i 3 år. – I Qatar var jeg utlånt til RasGas som “Head of Programmatic”. RasGas er et joint venture mellom Qatar Petroleum (70 %) og EM (30 %) og de produserer LNG, gass og helium. Min hovedoppgave her var å lede implementeringen av EM “Facility Integrity Management System”, men jeg var også ansvarlig supervisor for Programmatic-gruppen.

Livet i Houston

Nå har familien vært tilbake i Houston i 2 år og trives godt. Ungene i familien – 2 gutter på 11 og 15 år – er nok mer amerikanske enn norske etter bare å ha gått på amerikanske skoler. Begge synes imidlertid det er okey å feriere i Norge. For å holde norsken ved like, følger begge en internettbasert norsk skole kalt “Globalskolen”, får tilsendt norske Donald-blad hver uke fra en snill tante og leser norske bøker. Cecilie forteller at eldstemann nå går andre året på “high school” mens den yngste begynte på “middle school” i år. Hun sier også at de bevisst valgte det området de bor i, basert på at dette skal være et av de beste skoledistriktene i byen og omegn, forutsatt at man velger offentlig i stedet for privat skole.

– What are you most engaged in these days?

– At the moment, I am particularly involved in a project called PNG Papua New Guinea, both as concerns the philosophy relating to handling of corrosion as well as chemical management, Cecilie says.

– Based on our wide area of responsibility and the amount of different requests we are receiving, the biggest challenge is to know how to prioritize, at the same time as making sure that the production units obtain the technical support they need. Considering the global reach of our operations, maintaining contacts and being available across time zones also raises a challenge. Some travelling is to be expected as well, but the amount and width of tasks and responsibilities make this job exciting either way.

“The career way”

Cecilie tells us that she was hired as a corrosion engineer in 1997 just after graduating from the Stavanger University College (now UIS, the University of Stavanger).

– That was the year Jotun and Balder should have been started up, and I got to participate in developing inspection programs, evaluating inspection results, and coordinating fault analyses and repair alternatives. In 2003, I was offered to go to Houston where I would work as a corrosion engineer for Chad-Cameroon. Just like in Norway, I started working there at the same time as the field was inaugurated, and even though they emphasized other types of issues over there, many of the working tasks were the same. In contrast to our production in Norway, production in Chad and Cameroon is land-based with hundreds of wells producing more water than oil and a 1000 km long pipeline that goes through Cameroon. The position required me to travel to both Chad and Cameroon on a regular basis.

In 2006, she and her family moved to Qatar, to live in a completely different world. They stayed there for three years. – In Qatar, I was subcontracted to RasGad as “Head of Programmatic”. RasGas is a joint venture between Qatar Petroleum (70%) and EM (30%), and they produce LNG, gas and helium. My main task there was to head the implementation of EM Facility Integrity Management System, but I was also the Programmatic group’s head supervisor.

Life in Houston

The family has been back in Houston for two years now, and they are happy there. The children of the family – two boys aged 11 and 15 – probably feel more American than Norwegian, since they have only gone to American schools. Nonetheless, they both think it is fine to spend the holidays in Norway. In order to keep up their Norwegian, they both

Hele familien samlet i forbindelse med konfirmasjonen til eldste sønnen i Sjømannskirken i Houston nå i vår.

The whole family gathered to the confirmation of the oldest son in the Seamen’s church in Houston this spring.

– Da vi flyttet til USA første gang i 2003 snakket ingen av ungene et ord engelsk, men etter et halvt års tid var de fullt innkjørt og nå både snakker og skriver de flytende. De har klart seg veldig bra på skolen, men det har til tider vært tøft – særlig da vi flyttet midt i et skoleår. Det er ikke å anbefale! Vi håper nå at vi kan bli boende i Houston slik at den eldste kan gjøre seg ferdig med “high school” her. Han går på IB-linje (International Baccalaureate) – og forhåpentligvis vil det gjøre det lettere for ham å komme inn på høyskole/ universitet i Norge, dersom han skulle ønske det.

Cecilie forteller at de hele tiden har vært bevisste på at alle skal ha aktiviteter utenfor jobb/skole, selv om familien har en hektisk hverdag. Det å være med på aktiviteter har hjulpet hele familien med å etablere seg i nærmiljøet langt raskere enn det som ellers hadde vært mulig. Det gjør det enklere å treffe mange kjekke folk. ExxonMobil har også en lokal klubb med aktiviteter, men det kan være vanskelig å etablere venner og kjente gjennom denne fordi byen er så stor, og folk man jobber med, er spredt rundt hele byen. Selskapet har flere tusen ansatte i Houston, fordelt på 6-7 lokasjoner. Alle oppstrømsfunksjonene pluss “US production” og flere av nedstrømsfunksjonene har kontorer her. Planen er at de fleste av disse skal flytte til et nytt hovedkontor som nå bygges nord for Houston. Flyttingen skjer rundt 2014-15.

attend an Internet-based Norwegian school called “Globalskolen” and read Norwegian books, and every week a nice aunt sends them Norwegian Donald Duck cartoons. Cecilie says that the oldest one is a Sophomore in high school, while the youngest one started middle school this year. She also says that they consciously chose the area they live in, as it is supposed to be one of the best school districts in and around the city, provided that you choose a public instead of a private school.

– When we first moved to the U.S. in 2003, neither of the children spoke a word of English. However, about half a year later they had gotten completely into it, and now they both speak and write English fluently. They have done very well in school, but at times it has been tough, especially when we moved in the middle of a school year. I don’t recommend it! We now hope to be able to stay in Houston until our oldest son finishes high school. He is enrolled in an IB program (International Baccalaureate), and this will hopefully make it easier for him to get into a University College or a University in Norway, if he should wish to do that.

Cecilie says that it has always been important for the family to participate in after-work and school activities, even though their everyday life is hectic. Participating in such

– Jeg bruker ca. 1 time til jobben med bil. Jeg har mulighet til å ta buss, men jeg liker å kjøre, selv om det er mye biler her. Dessuten – etter å ha kjørt i Qatar, er Houston barne-mat! Vi kunne ha valgt å bo nærmere jobben, men prioriterte skoledistrikt framfor kjørevei til jobb. Selv om kollektiv-trafikken er langt fra det vi har i Norge, velger mange som bor i Houston å ta buss når de jobber “downtown”. Houston og omegn har sentrale busstasjoner (parkn’ ride) hvor du kjører, parkerer og tar bussen inn til byen.

– Hva er den største forskjellen sammenlignet med å jobbe i Norge?

– Nå er det en stund siden jeg jobbet i Norge, men jeg tror nok det er mer hektisk her enn i Norge. Det kan nok henge mer sammen med hva du jobber med enn at du er i Houston – det er utrolig mye forskjellig som foregår her og vi jobber mer globalt enn lokalt. Jeg har også for eksempel mye mer kontakt med folk fra forskjellige kulturer både her på kontoret og i kontakt med produksjonsenhetene. I tillegg jobber vi også mye mer sammen med de andre funksjonene i oppstrøm, det vil si både URC og EMDC, og jeg har kontakt med og drar nytte av ressurser fra EMRE i nedstrøm.

– Hva kan vi norske lære av amerikanerne og de av oss nordmenn og vår måte å jobbe på?

– I den tiden jeg har jobbet utenfor Norge, har jeg vært så heldig å få jobbe sammen med folk fra utrolig mange kulturer og jeg har opplevd hvor forskjellige vi er i væremåte og hva som driver oss. Jeg mener det er veldig viktig å lære fra andre, tilpasse seg litt til hvor du er og å vise respekt for andre og deres måte å være på. Men jeg tror også at det at vi er forskjellige og kan utfylle hverandre, gjør oss veldig mye bedre som organisasjon.

En av de tingene jeg tror vi nordmenn kan lære av amerikanerne, er måten de bygger relasjoner på, og at de er mye mer målrettet enn oss. Vi nordmenn er mye flinkere konsensusbyggere og tenker mer langsiktig. Jeg mener også at nordmenn er mye flinkere til å ha en sunnere balanse mellom jobb og fritid, selv om det også begynner å bli mer fokus på dette her i USA.

Cecilie forteller at Houston har veldig mye å by på – innen sport, teater, museum og restauranter.

– Vi har blitt veldig interesserte og glade i baseball og følger med på det. Vi har også hund og selv om vi ikke nyter friluftslivet like mye som vi gjorde hjemme i Sandnes, prøver vi å komme oss ut så mye vi kan. Dessuten spiser vi langt oftere ute på restaurant enn det vi gjør i Norge – det er selvsagt mye rimeligere her borte!

activities has allowed them to get integrated in the community far quicker than otherwise possible. You meet a lot of nice people that way. ExxonMobil also has a local activity club, but making friends there can be hard, seeing that the city is big, meaning that the people you work with are spread all over it. The company has thousands of employees in Houston divided between 6 to 7 locations. All upstream functions together with “US Production” and several of the downstream functions have their offices there. According to plans, most of these functions will be relocated to the new headquarter that is being built north of Houston. The relocation will take place around 2014-15.

– By car, it takes me about an hour to get to work. I could take the bus, but I enjoy driving, even though there are lots of cars here. Besides, after having driven in Qatar, Houston is a piece of cake! We could have chosen to live closer to work, but we put school district before driving distance to work. Many who live in Houston choose to ride the bus when they work downtown, even though the quality of public transport is not like in Norway. The City and District of Houston has central bus stations (park n’ride) where you can park your car before catching the bus into the city.

– What is the greatest difference between working here and in Norway?

– It’s been a while now since I worked in Norway, but I believe working here is more hectic. I think it has more to do with what you do than the fact that you are in Houston; there are a lot of different things going on here, and we work more on a global scale than locally. For example; I meet with people from many different cultures both at the office, and when I communicate with the production units. Further, we work a lot more with the other upstream functions, that is to say both URC and EMDC, and I’m in touch with EMRE in downstream, whose resources I also benefit from.

– What can Norwegian people learn from Americans, and what can they learn from us and our way of working?

– During the time when I have been working outside Norway, I have had the fortune to work with people from a great variety of cultures, and I have learned how different we are in our way of being, and what drives us. I think it’s very important to learn from others, and to adapt to the culture where you live, showing respect for others and their way of being. But I also believe that the fact that we are different and can complement each other, makes us far better as an organization.

One of the things I think Norwegian people can learn from Americans is their way of building relationships, and the fact that they are more goal-oriented than us. We are better

Begge guttene har tidligere spilt fotball, men har nå gått over til svømming. Imidlertid har Cecilie igjen begynt å trene fotball etter 20 års pause og synes det er kjempekjekt! I tillegg har hun fått med seg ektefellen på treningen, og han stiller i tillegg som fast inventar i supportergruppen! Ellers blir det en runde på golfbanen en gang i blant.

Til slutt understreker Cecilie at når man velger å bli utestasjonert og drar familien rundt om i verden, er det veldig viktig å fokusere på at hele familien har det bra. De flyttet første gang da barna var relativt små og ser at jo eldre barna blir, jo verre er det å flytte. Det kan også være vanskelig for en ektefelle å flytte for så å bygge opp en ny omgangskrets. Selv har Cecilies mann hele tiden hatt jobb, deltid inntil i fjor og nå fulltid. Det har vært viktig for at han skulle være fornøyd, men selvsagt kan dette variere fra familie til familie – for andre kan det fungere godt å være hjemmeværende på heltid.

consensus builders, and we think more long-term. I’m also of the opinion that Norwegians are far better at maintaining a healthy balance between work and leisure, even though they have started emphasizing this aspect in the U.S. as well.

Cecilie says that Houston has a lot to offer, both within sports, theatre, museums and restaurants.

– We follow baseball, a sport we have become very keen on. We also have a dog, and even though we don’t enjoy the outdoors as much as we did back home in Sandnes, we try to get out as much as possible. Besides, we eat out more often than what we do in Norway – but, of course, it’s far cheaper over here!

Both of the boys used to play football, but now they have switched to swimming. Cecilie, however, has taken up football again after a 20-year long break, and she thinks it is a lot of fun. She has even made her husband join, who is, moreover, a permanent member of the supporters club. Otherwise, they go golfing once in a while.

Finally, Cecilie emphasizes that when you choose to be stationed abroad, bringing your family around the world, it is important to make sure that the entire family is happy. The first time they moved, the children were relatively young, but they now realize that the older the children get, the harder it is to move. Moving can also be hard on the spouse, who has to build a new social network. Cecilie’s husband, however, has been working all the time, part-time until last year, and now full-time. This has been important in order for him to be satisfied, but this may naturally vary from one family to the next. For others, being a full-time, stay-at-home parent may work just fine.

Cecilie jobber på kontoret i 800 Bell Street og har ca. 1 times reisevei til jobben med bil.

Cecilie works in the office at 800 Bell Street, and it takes her about an hour by car to get to work.

Offshore HMS-kultur under lupen

HMS-statistikken vår viser at større, planlagte operasjoner offshore gjennomføres nesten fritt for hendelser og skader. Rutinemessige, daglige gjøremål som vi kjenner og kan, er derimot mer utfordrende. Det er da de mindre alvorlige uhellene skjer. Hvorfor er det slik?

– Det er et godt spørsmål, som ikke har en enkel forklaring. Mange av hendelsene og skadene vi har hatt de siste årene, har vært i forbindelse med gjøremål som ikke anses som spesielt risikofylte. Selv om det er bra at vi nesten helt har klart å unngå alvorlige skader og hendelser med potensial for ytterligere konsekvens, er vi ikke tilfredse med at så mange pådrar seg skader på jobb. For å hindre at folk skader seg, må vi bli bedre til å forstå faremomentene og ta de riktige forholdsreglene – også i rutinemessige gjøremål, sier Dag Heiret, HMS-direktør i ExxonMobil Exploration & Production Norge AS.

HMS-resultatene på norsk sokkel er samlet i Petroleums-tilsynets årlige rapport "Risikonivå i norsk petroleumsvirksomhet" (RNNP). Tall fra 2010 viser at frekvensen av alvorlige personskader har hatt en positiv utvikling de siste årene.

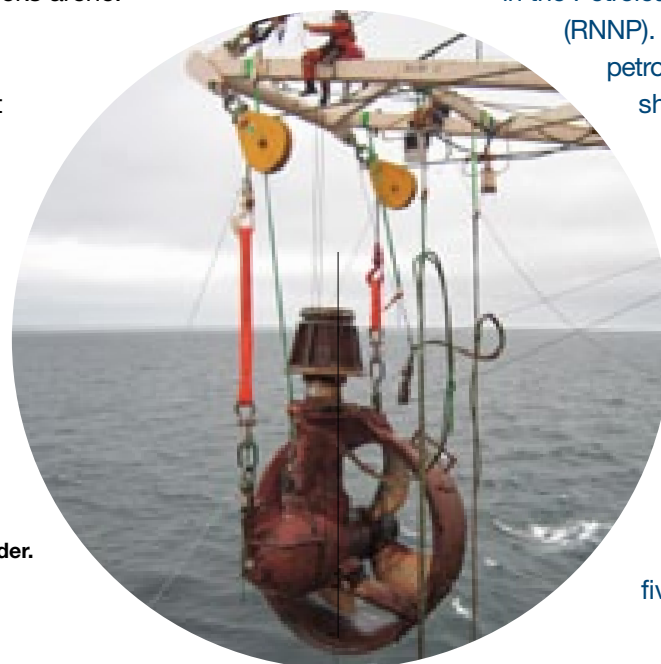
Skadefrekvensen er nå 0,68 alvorlige personskader per million arbeidstimer for hele sokkelen, noe som er signifikant lavere enn tidligere år. Samtidig har totalindikatoren for storulykker flatet ut de siste fem-seks årene.

Flere tunge løft

Å redusere storulykke-potensialet har et betydelig daglig fokus i ExxonMobil, både offshore og onshore. Større operasjoner med høyt risikonivå planlegges og gjennomarbeides grundig i forkant. Et eksempel på dette er blant annet thruster-

Her er propellen som ble skiftet på Balder.

Change of thruster on Balder.

Offshore SHE culture under scrutiny

Our SHE statistics show that major, planned offshore operations are carried out virtually free of incidents and injuries. However, routine, day-to-day chores that we're familiar with remain more of a challenge. That's when the less serious incidents occur. Why is it so?

– It's a good question, to which there is no simple explanation. Quite a few of the incidents and injuries we have had these last years have been related to tasks that are not considered especially risky. We're pleased to see that we have succeeded in almost eradicating all severe injuries and incidents with a potential for further consequences, but we're far from happy to observe that so many get injured at work. To prevent people from being injured, we need to become better at understanding the risk elements and to take appropriate actions – also when it comes to routine tasks, says Dag Heiret, SHE Manager of ExxonMobil Exploration & Production Norway AS.

SHE results on the Norwegian Continental Shelf are collected in the Petroleum Safety Authority's annual report (RNNP). The report covers risk levels in petroleum operations. The 2010 numbers show that the frequency of serious personal injuries has seen a positive trend in recent years.

The injury frequency is now 0.68 severe personal injuries per million working hours for the offshore sector as a whole, which is significantly lower than in previous years. At the same time the total indicator for the potential of major accidents has levelled out the last five-six years.

Daglige, rutinemessige gjøremål kan også være risikofylte, som her fra Ringhorne.

Day-to-day, routine tasks may also be hazardous, as this one, from Ringhorne.

operasjonen på produksjonsskipet Jotun A i Nordsjøen.

Babord thruster måtte tas ut av drift, og det arbeidet har vært omfattende. Thrusteren ble trukket inn gjennom produksjonsskipet ved hjelp av skipets kran. Løfteoperasjonen var på hele 72 tonn. Arbeidet har så langt krevd om lag 6.000 arbeidstimer – uten alvorlige hendelser.

– Vi bestemte oss for å bytte undervannshuset med en ny enhet for å unngå omfattende håndtering av tunge maskindeler under overhaling om bord. I vår ble undervannshuset fjernet og sendt på land, forklarer Viggo Holt, ExxonMobils prosjektleder for thruster-operasjonen.

Også på Balder har det i år blitt gjennomført flere større, planlagte operasjoner som bytte av thruster, generator, elektromotor på en kompressor og skifte av veivaksel på den andre kompressoren. Alle operasjoner ble gjennomført uten rapporterbare skader.

Flere farerapporter

Målet er at vi blir like dyktige til å håndtere risikonivået i daglige, rutinemessige gjøremål og operasjoner, og her spiller farerapportene (Hazard Report) en viktig rolle. I rapportene identifiseres risikofylte forhold som kan korrigeres før de fører til hendelser av noe slag.

Several heavy lifts

ExxonMobil on a daily basis focuses considerably on reducing the potential for major accidents, offshore as well as onshore. Major operations with a high risk level are well planned and rigorously prepared before they are carried out. An example of this is the thruster operation on the production vessel Jotun A in the North Sea.

The port thruster had to be taken out of operation, which represented extensive work. The thruster was pulled through the production vessel by means of the ship's crane. The lifting operation weighed a staggering 72 tons. Until now the work has consumed around 6,000 working hours – without the occurrence of any serious incidents.

– We decided to replace the underwater unit with a new one to avoid extensive handling of heavy items during the overhaul onboard. This spring the old underwater unit was removed and shipped onshore, explains Viggo Holt, ExxonMobil's CMO of the thruster operation.

Several major, well planned operations on Balder have also been carried out this year such as change of thruster, generator, electric engine on a compressor and removal of a crankshaft on another compressor. All operations were executed without any reportable injuries.

Thruster pull-in team: Operasjonsteamet på Jotun A/The operation team on Jotun A; Project Coordinator CMO Viggo Holt, Mechanical Supervisor Operation Terje Fjeldvær, Senior Lifting Engineer Operation Geir Jacobsen.

– Vi har mottatt tolv ganger så mange farerapporter så langt i år sammenlignet med fjoråret, og det er ønskelig ettersom det bidrar til at flere faremoment kan korrigeres på et tidlig stadium, observasjonsevnen kan forbedres, og terskelen for hva som anses som risiko kan senkes, forklarer Heiret. Samtidig legger han til at vi har hatt en dobling av det vi kaller nesten-uhell.

– Det kan høres dramatisk ut, men doblingen har sammenheng med at vi har blitt bedre til å observere disse forholdene, og det gjør at vi kan lære av dem og hele tiden forbedre oss. Når uhell først skjer, ser vi at de ofte skjer i boligkvarteret. Kanskje er det slik at folk slapper mer av i trygge omgivelser og blir mindre observante på potensielt farlige forhold som kan være til stede, også her?

Heiret tror at mange har høyere risikotoleranse enn det selskapet har. Dette fører til at enkeltpersoner tar for lett på planlegging og identifisering av faremoment i forbindelse med oppgaver som umiddelbart ikke framstår som en potensiell hendelse med særlig konsekvens.

Mange personer er “fikserte” som har et sterkt ønske om å ordne opp umiddelbart, når de finner feil eller mangler. Heiret understreker at intensjonen alltid er god, men flere eksempler viser at det arbeidet som “bare skulle gjøres så raskt og enkelt”, kan ende med en eller annen form for skade.

Multiple Hazard Reports

The goal is for us to become equally adept at handling risk levels in our day-to-day routine tasks and operations, which is where the Hazard Reports play an important role. The reports identify hazardous conditions that may be corrected before they lead to incidents of any kind.

– We’ve received twelve times as many hazard reports until now this year compared with last year. This is a wanted development, since it enables us to correct more risk elements at an early stage. It sharpens our observation ability, and lowers the threshold for what is considered a risk, Heiret explains, however adding at the same time that there has been a doubling in the number of near misses.

– It may sound dramatic, but the doubling of near misses is a result of our improved ability to observe the conditions, which enables us to learn from them and obtain continuous improvement. The incidents that do happen often occur in the living quarter. Maybe it is so that people are more relaxed in safe surroundings, thereby becoming less aware of potentially hazardous conditions that may exist even there?

Heiret believes that many employees have a higher risk tolerance than what the company has. As a result of this, individuals do not exercise enough care in the planning and identification of the risk aspects that the jobs involve, as

Safety HAT

Som et ledd i arbeidet med å forbedre sikkerhetskulturen, slik at skader ved rutinemessige oppgaver og gjøremål kan hindres, har HMS-avdelingen i nesten hele 2011 arbeidet under et nytt slagord som kalles Safety HAT.

– Navnet kommer av de tre verktøyene som skal benyttes for å endre adferden og oppnå en bedre kultur: Farerapportering (Hazard Reporting), Approaching Others og Take Time. Tanken er å gå i dybden med opplæring på disse verktøyene og trene på bruken av dem, slik at vi blir riktig gode. Vi har startet med “Approaching Others”, hvor vi ønsker å skape en kultur hvor det å bryte inn i andres arbeid dersom en ser noe som kan være farlig, stille noen åpne spørsmål og bry seg, ikke bare blir akseptert, men også etableres som en forventning, forklarer Heiret.

Han understreker at Safety HAT ikke er en forbigående kampanje, men et program som skal sørge for at helse og sikkerhet forbedres hele tiden. – Dette er en reise hvor vi aldri kommer helt i mål. Vi må alltid strekke oss etter å bli bedre, slik at vi hele tiden har marginer i forhold til situasjoner som kan medføre skader, påpeker Heiret.

Kulturelle forklaringer?

– Kan fokuset på HMS i selskapet ha blitt så overveldende at folk blir litt “immune”?

– Det er mulig, men faktumet er at vi har en særdeles dyktig og velutdannet gruppe med ansatte og kontraktører. Likevel skjer det uhell. Det er mulig det finnes kulturelle forklaringer på dette, og at kanskje særlig vi i Norge er vant til å tenke og handle selvstendig og uavhengig, alltid med et genuint ønske om å ordne opp, sier Heiret.

Han innrømmer at han selv har måttet ta en “selvransakelse”, noe som endte med at han identifiserte en for høy risikotoleranse. Det er noe Heiret jobber kontinuerlig med å redusere. – Å gjøre en slik øvelse kan føles litt ubehagelig, men vi må alle bidra for å redusere terskelen for risiko, slik at vi blir mer robuste. Det å forandre en etablert kultur og vanedannede holdninger, skjer ikke over natten. Vi kan ikke forandre folks personlighet, men vi kan endre adferden, sier Heiret.

“HMS-teater”

I høst har to menn og to kvinner fra Kulturkompaniet reist til alle våre installasjoner i Nordsjøen. De fire kontraktørene skal trene alt personell offshore, både ansatte og kontraktører, i workshop-grupper der kommunikasjon står på agendaen. – Vi reiser offshore med et mål om å få ansatte og

they judge that these risks do not have the potential to result in serious consequences.

Many persons are “fixers” by nature, nurturing a strong wish to fix the condition at once, if they find faults or defects. Heiret underlines that the intention behind such wishes is always good, but numerous examples show that work “carried out in a jiffy and with no fuss”, may end up in an injury or other.

Safety HAT

As part of efforts to enhance the safety culture, in order to prevent injuries relating to routine tasks and assignments, the SHE department has through most of 2011 been working under a new slogan, called Safety HAT.

– The name derives from the three tools that are to be used to change behavior and attain a better safety culture: Hazard Reporting, Approaching Others, and Take Time. The idea is to obtain an in-depth understanding of these tools and their application, so that we become really good. We have started on “Approaching Others”, where we want to create a culture where interfering with the work of others, asking questions and so on, is seen as acceptable if the work is perceived as hazardous. It should also be an expectation, Heiret explains.

He emphasizes that the Safety HAT is not a transient campaign, but a program that will make sure that health and safety are improved on a continuous basis. – This is a journey where we never quite reach our destination. We always have to reach out to improve our performance, so that we at all times are on the right side of margins relating to situations that may lead to injuries, Heiret points out.

Cultural explanations?

– Can it be that the company’s focus on SHE has become so overwhelming as to leave people a bit “immune”?

– It’s possible, but the fact is that we have a highly proficient and well-educated group of employees and contractors. Nevertheless incidents do happen. It’s possible that there are cultural explanations to this phenomenon, and also that it has to do with the fact that Norwegians are accustomed to thinking and acting independently, always with a genuine wish to sort things out, Heiret says.

He admits that he had to make some self-searching himself, and that he found that his risk tolerance acceptance was too high. Heiret is continuously striving to reduce this acceptance. – Conducting such an exercise may feel a bit uncomfortable, but we all have to contribute to lowering the

kontraktører til å kommunisere bedre. I gruppene diskuterer vi hvordan det går an å ta kontakt på en god måte, forteller Dorthe Hagen, prosjektleder i Kulturkompaniet.

Hver workshop starter med framvisning av Safety HAT-videoen, som inneholder de fem stegene: observer, ta kontakt, diskuter, bli enig og del erfaring. 15 ulike scenario er forberedt på forhånd, og Kulturkompaniet iverksetter rollespill med ansatte og kontraktører, for å teste ut hvilken kommunikasjonsform som fungerer i tråd med vår sikkerhetsfilosofi om ingen skader, hendelser eller utslipp.

– Folk offshore er veldig engasjerte i rollespillene, og vi opplever at programmet blir godt mottatt alle steder – uten unntak. Folk byr på seg selv, og de har mange meninger som de gjerne deler med gruppene. Mange blir positivt overrasket over treningen, og de gir uttrykk for at de setter pris på programmet, legger Hagen til.

Før jul skal Kulturkompaniet møte vår organisasjon for å oppsummere erfaringene med programmet.

Fakta om Safety HAT:

- Safety HAT ble startet sommeren 2011, som en del av et større initiativ for å forbedre sikkerhetskulturen i selskapet.
- H-en står for "Hazard Report", A-en står for "Approaching Others" og T-en står for "Take Time". Hazard Report og Take Time er kjente verktøy fra Loss Preventions System (LPS), mens Approaching Others har blitt utviklet og integrert i LPS nylig.
- Approaching Others består av fem ulike steg: observer, ta kontakt, diskuter, bli enige og del erfaring.

risk threshold, in order to become more robust. Changing an ingrained culture and habit-forming attitudes is not achieved overnight. We cannot change people's personality, but we can change their behaviour, Heiret says.

"SHE theater"

This fall two men and two women of Kulturkompaniet will be travelling out to all our North Sea installations. The four contractors will be training all offshore personnel, both employees and contractors, in workshop groups where communication is on the agenda.

– Our goal when travelling offshore is to get employees and contractors to communicate better. In the groups we discuss how we may approach each other in a good manner, Dorthe Hagen says, project manager in Kulturkompaniet. Each workshop starts with viewing the Safety HAT video, which contains the following five steps: observe, approach, discuss, agree, and share experience. 15 different scenarios have been prepared beforehand, where Kulturkompaniet has created role plays involving employees and contractors. The idea is to test out the form of communication that functions best, always meeting the safety philosophy for zero injuries, incidents or spills.

– Offshore personnel show tremendous dedication to the role plays, and we're seeing that the program is well received on all sites – with no exceptions. Personnel are offering themselves, and they have lots of opinions that they share with the groups. Many of them are positively surprised with the training, and they're letting us know that they appreciate the program, Hagen adds.

Before Christmas, Kulturkompaniet will meet with our organization to sum up the experience with the program.

Facts about Safety HAT:

- Safety HAT was launched in the summer of 2011, as part of a larger initiative aimed at improving safety culture in the company.
- The H stands for Hazard Report, the A stands for Approaching Others, and the T stands for Take Time. Hazard Report and Take Time are well-known tools in the Loss Preventions System (LPS), while Approaching Others has been developed and integrated into LPS recently.
- Approaching Others consists of five different steps: observe, approaching others, discuss, agree, and share experience.

Esso-stasjon i Kristiansand best på HMS

For femte år på rad vinner en Esso-stasjon Norsk Petroleumsinstitutt's årlige HMS-pris. Den forhandlereide Esso-stasjonen Parko i Kristiansand stikker av med årets seier i tøff konkurranse. Juryen er imponert over HMS-standarden til bensinstasjonen.

– Å få en slik pris er svært hyggelig og inspirerende for alle oss i bedriften. Dette skal naturligvis markeres, sier Arild Jacobsen, daglig leder ved Parko Kristiansand, etter å ha blitt tildelt HMS-prisen på Norsk Petroleumsinstitutt's (NP) årsmøte i Oslo 8. november.

Parko er en del av Esso-kjeden og ligger i Kristiansand sentrum. 25 ansatte jobber på bensinstasjonen, som har døgnåpen drift. Parko består av bensinstasjon, verksted, vaskehall og parkeringshus.

Smittsom HMS-satsing

Årets HMS-pris er den sekstende i rekken som NP deler ut. Og for Essos vedkommende, er det femte år på rad vi vinner. NPs medlemmer representerer 98 prosent av det totale bensinstasjonsmarkedet i Norge, som igjen består av om lag 1.800 bensinstasjoner og automatanlegg.

Leder for Motorist-avdelingen i Esso, Anne M. Fougner, synes det er spesielt gledelig at prisen i år gikk til en forhandlerdrevet Esso-stasjon. – Seieren viser at den sterke HMS-satsingen i Esso også gjenspeiler seg i solid HMS-arbeid blant forhandlerne. Det er vi fornøyde med, sier Fougner.

Esso station in Kristiansand best at SHE

For the fifth year in a row an Esso station wins the Norwegian Petroleum Institute's annual SHE award. Parko, a dealer-owned Esso station located in Kristiansand, snatches this year's victory in a tough competition. The jury is impressed with the SHE standard of this gas station.

– Receiving such an award is gratifying and a great inspiration for everybody in our company. This naturally calls for celebration, says Arild Jacobsen, the General Manager of Parko Kristiansand, after the station was awarded the SHE prize at the annual meeting of the Norwegian Petroleum Institute held in Oslo, November 8th.

Parko is part of the Esso chain and is located in the centre of Kristiansand. The gas station has a workforce of 25, and is open around the clock. Parko includes gas station, workshop, car wash, and parking deck.

Shared SHE efforts

This year's SHE prize is the sixteenth prize to be awarded by NP. As Esso is concerned, it is the fifth year in a row that we emerge as winner. NP's members represent 98 percent of the total gas station market in Norway, which again consists of roughly 1,800 gas stations and automatic facilities.

Head of Esso's Motorist department, Anne M. Fougner, is particularly pleased that the prize this year went to a dealer-operated Esso station. – The prize shows that Esso's SHE efforts are also reflected in solid SHE efforts carried out by our dealers. We have every reason to be proud of this result, Fougner says.

Three pieces of advice to obtain success

Mr. Jacobsen at the Parko Esso station cites three pieces of advice to other station managers in the Esso chain, who

Fra venstre/from left: Frode Remme (Parko AS), Arild Jacobsen (Parko AS), Erik Ingebrigtsen (Esso Norge AS), Inger-Lise M. Nøstvik (NP) og/and Anne Fougner (Esso Norge AS).

Tre råd til suksess

Jacobsen ved Esso-stasjonen Parko har følgende råd til andre stasjonsledere i Esso-kjeden, som også ønsker å lykkes med godt HMS-arbeid. – Å holde orden på HMS-arbeid bør være et like naturlig mål som å holde orden på regnskapene. For det andre handler HMS-arbeid om holdninger. Det å skape gode, grunnleggende holdninger er bedriftsledelsens ansvar og starter med bedriftens leder. For det tredje er det viktig å huske at det tar tid å etablere et godt HMS-system i bedriften, poengterer Jacobsen.

Han opplever at de ansatte engasjerer seg i HMS-arbeidet, og at de ser verdien og behovet for rutinene. Da Esso for noen år tilbake utleverte nytt oppdatert HMS-system (Driftsinstruks) til samtlige Esso-stasjoner i Norge, fikk de et uvurderlig verktøy. I sin takketale framhevet Jacobsen at verktøyet har betydd mye for HMS-arbeidet ved stasjonen. De andre kandidatene i konkurransen, fra Shell og Statoil, var også nominert til prisen. Juryen tok en grundig gjennomgang av alle nominerte, før Parko overbeviste med sitt solide HMS-arbeid.

80 prosent avfallsgjenvinning

Juryen ble imponert over at nye rutiner ved Parko alltid blir presentert på personalmøter, der bakgrunn og hensikt gjennomgås og diskuteres. – Bare på avfallssortering gjenvinner de nå 80 prosent. Volumet på restavfall er redusert drastisk, selv om volumet på driften er doblet. Dette er veldig bra, kommenterer Inger-Lise Nøstvik, NPs generalsekretær i en pressemelding.

Parko får også ros for et velfungerende og godt implementert internkontrollsystem både for HMS og innen matsikkerhet. I tillegg klarte bensinstasjonen, som først i bransjen i 2001, å oppnå kravene til å bli sertifisert som "Miljøfyrtårn".

Nesten full pott

Stasjonsvinneren i Kristiansand fikk hele 97 prosentpoeng på revisjonsskjemaet. Revisorene hadde også i år valgt å opprettholde fokus på spørsmål knyttet til ran, trusler og vold mot ansatte. Revisjonsteamet besøkte alle de nominerte og vurderte kandidatene etter oppnådde resultater og HMS-arbeid i praksis. – Vi er takknemlige for at vårt HMS-arbeid har blitt vurdert av NPs revisjonskomité. Når revisorene eller andre finner feil, så retter vi på feilene snarest, forteller Jacobsen.

Tidligere vinnere av NPs HMS-pris inkluderer Esso-stasjonene Ringveien (Jessheim) i 2007, Bryne i 2008, Bredsand (Dilling) i 2009 og Borre (Horten) i 2010.

are also nourishing hopes to succeed in their SHE efforts. – Keeping SHE work in order ought to be just as natural as keeping the accounts in order. Secondly, SHE work is all about attitude. Creating sound, basic attitudes is the responsibility of management, starting with the station's head. Thirdly, it's important to bear in mind that it takes time to establish a good SHE system in the company, Jacobsen underlines.

He perceives that employees are committed to SHE work and that they recognize the value and need for routines. When Esso a few years back handed over a new, updated SHE system (Operating instructions) to all Esso-stations in Norway, they received an invaluable tool. In his speech of thanks, Jacobsen emphasized that the tool had meant a lot to the station's SHE programme. The other candidates in the competition, from Shell to Statoil, had also been nominated for the prize. The jury performed a thorough review of all nominees, before they were finally convinced by Parko's solid SHE efforts.

80 percent waste recycling

The jury was impressed to learn that Parko always presents new procedures at staff meetings, where background and purpose are reviewed and discussed. – Within waste recycling alone they are now recycling 80 percent. The volume of residual waste has been drastically reduced, even though the operational volume has doubled. This is very good, comments Inger-Lise Nøstvik, NP's general secretary, in a press release.

Parko also receives praise for a well-functioning and well implemented internal control system, both within SHE and food safety. What is more, the gas station, as first one out in the business in 2001, has fulfilled the requirements for becoming an "Environmental beacon".

Almost full score

The station winner in Kristiansand received as much as 97 percentage points on the audit form. Also this year auditors had chosen to focus on questions relating to robberies, threats and violence against employees. The audit team visited all the nominees, assessing candidates with basis in achieved results and SHE work in practice. – We're grateful for having our SHE work assessed by the NP's audit committee. When the auditors or other parties identify faults, we correct them as soon as possible, Jacobsen reports.

Previous winners of the NP's SHE prize include Esso stations Ringveien (Jessheim) in 2007, Bryne in 2008, Bredsand (Dilling) in 2009 and Borre (Horten) in 2010.

Birgitte Refvem – motoren for 100% Veimat

Birgitte Refvem – the engine behind "100% Veimat"

Etter bare fire år i selskapet har Birgitte Refvem allerede fått bred erfaring innenfor Motorist-avdelingen. Hun har vært innom kortavdelingen, vært utestasjonert i Brussel og er nå tilknyttet butikkavdelingen som "Category Manager".

Jobben og "100% Veimat"

– Jeg er nå ansvarlig for mat og kaffe på alle våre ca. 300 Esso-stasjoner. Matkategorien spesielt er en viktig bidragsyter til butikkens marginer, og jeg jobber mye med konseptet "100% Veimat" som ble lansert i 2010.

– Hva er "100% Veimat"?

– Dette er et norsk konsept vi har utviklet sammen med Nortura som er vår hovedleverandør av kjøtt- og kyllingprodukter. Målet er å tilby et bredt sortiment og litt sunnere mat – kanskje spesielt rettet mot barn og kvinner, men samtidig skal vi ikke glemme vår viktige "heavyuser" og tilby produkter som er attraktive også for denne kunden. Et stikkord er at det skal være kvalitet på hele sortimentet. Vi er jo litt stolte av "100% Veimat"-konseptet. Vi har fått mye skryt av det i media, men det er som med alt annet – man må stadig jobbe for å utvikle ting videre.

– Hva innebærer det?

– Vi vurderer hele tiden de produktene vi tilbyr – så her dreier det seg om å ta ut det som ikke går så bra, og ta inn nye produkter vi har tro på. Det er ikke alltid like lett å vite hva kunden vil ha! Jeg kan nevne et par nye prosjekter vi nå har satt igang. Det ene er 100 % søndagsbakeri med ferske brød og bakevarer som tilbyr kundene våre noe annet enn de får i søndagsåpne matvarebutikker. Det andre er at vi jobber videre med kaffekonseptet. Her jobber vi tett sammen med Evergood, og i og med at Statoil tilbyr gratis kaffe, fokuserer vi på å tilby kundene våre kaffe av topp kvalitet. For å støtte opp om konseptet kjøper, vi radiokampanjer og andre markedsføringskampanjer.

Birgitte forteller ellers at jobben er svært allsidig. Det skal forhandles kontrakter med leverandører, hun jobber med

After a mere four years in the company Birgitte Refvem has already acquired a broad experience within the Motorist department. She has worked in the card department, been stationed to Brussels, and now works in the store department as a "Category Manager".

Her job and "100% Veimat"

– I'm now responsible for the selection of food and coffee being offered at all Esso stations, of which there are around 300. The food category is an essential contributor to the store's margins, and I'm heavily involved in the "100% Veimat" concept (100% road snacks), which was launched in 2010.

– What is "100% Veimat"?

– This is a Norwegian concept that we have developed in partnership with Nortura, our main supplier of meat and chicken products. The goal is to offer a wide range of food, and also healthier food – to some extent with children and women in mind. However, we are not to forget our important "heavy users" either, so we're offering products that are attractive also to this group of customers. A keyword is quality – the whole assortment must be of high quality. We're quite proud of the "100% Veimat" concept. We have received quite a lot of praise for it in the media, but as with everything else in life – you've got to stay the course and try to come up with new ideas.

– What does this entail?

– We're continuously assessing the products we're offering – taking out the things that are not doing so well, and introducing new products that we believe in. It's not always easy to know that the customer wants! I can mention a

“ Being creative is an asset in this job! We come up with quite a few ideas ourselves ”

motivasjonsprogram, utvikler kampanjer og markedsfører disse, og i tillegg skal hun se til at dette fungerer i praksis.

– Vi i butikkavdelingen jobber godt sammen, sier Birgitte.
– Det er absolutt lov å være kreativ i denne jobben! Vi har jo en del ideer selv og er så heldige at vi også får gode ideer gjennom leverandørene våre, og vi har da også tilgang på reklamebyråer som de bruker. Som de fleste sikkert vet, har ikke Esso noen reklameavdeling lenger.

Stillinger og utenlandsopphold

Birgitte startet som “Business Analyst” i kortavdelingen i Norge og etter et år ble hun tilbudt en jobb som “Pricing Analyst” i Retail i Brussel. Dette innebar at hun hadde det operasjonelle ansvaret for at alle stasjonene i Norge hadde riktig pris til enhver tid.

– I Norge kan prisene endres opptil fem ganger om dagen. Det er unikt i Europa, og det er stor forskjell fra land til land. Som relativt nyansatt i Esso, fikk jeg muligheten til å se hvordan systemene fungerte som en helhet og få kunnskap om alle de leddene man baserer prisene på. Prisene baseres bl.a. på dollarkurs, råoljepris, produksjons- og transportkostnader, avgifter samt konkurransefaktoren. I tillegg til dette kan f.eks. politiske hendelser ha innflytelse på dollarkurs og råoljepris, som igjen har innflytelse på våre pumpepriser. Det var to veldig interessante år.

I Brussel var Birgitte en del av et internasjonalt team, traff mange spennende mennesker og trivdes veldig godt. Hun bodde i sentrum av byen og mener selv at miljøet var veldig sosialt – folk traff hverandre etter jobb, og det var mange dyktige og engasjerte kolleger, noe som både var veldig stimulerende og motiverende.

Utdanning i Nederland

Ellers er ikke Europa ukjent for Birgitte. Hun tok sin mastergrad i

couple of new projects that we have initiated recently. First, we are now introducing a concept called 100% Søndagsbakeri (Sunday bakery), offering

freshly baked bread and baker’s products, that’s to say something else than what customers get in grocery stores open on Sundays. Second, we’re also working further on our coffee concept. We’re here working in close cooperation with Evergood, and since Statoil is offering free coffee, we’re focusing on offering our customers coffee of prime quality. To support the concept, we’re running radio advertising campaigns and other marketing campaigns.

Birgitte says she has a very versatile job. She is involved in negotiations with suppliers, she prepares motivation programmes, creates campaigns, and markets them. Next to all this, she must ensure that everything works out in practice.

– Personnel in the store department work well together, Birgitte says. – Being creative is an asset in this job! We come up with quite a few ideas ourselves, and then we’re so lucky as to receive good ideas through our suppliers, as well as the advertising agencies that they use. As most people will know, Esso does not longer have a separate advertising department.

Positions and stays abroad

Birgitte started out as a “Business Analyst” in the card department in Norway. After one year in this job she was offered a position as “Pricing Analyst” in Retail in Brussels. This entailed having operational responsibility for ensuring that all Norwegian stations offered the correct price at all times.

– In Norway prices may be changed up to five times a day. This is unique in a European perspective, and when it comes to this, there is a great difference from one country to the other. As a freshman in Esso I got the opportunity to

Birgitte har fått sansen for kiting både til lands og til vanns etter å ha deltatt på kurs i sommer.

Birgitte has taken great interest in kiting both on land and at sea after having participated in a course this summer.

Målet var å fullføre maraton – det vil si 42 km – i løpet av dette året. Her er målet nådd i Berlin i september.

The goal was to finish a marathon race of 42 km during this year. Here the goal is fulfilled in Berlin in September.

“International Business and Management” – som fokuserer på økonomi, strategi og ledelse for bedrifter i et internasjonalt marked – i Groningen i Nederland.

– Hvorfor akkurat Nederland?

– Jeg er halvt nederlandsk, min mor kommer derfra, men jeg hadde aldri bodd i landet. Dette var en mulighet til å lære språket godt, for hjemme snakker vi norsk. Jeg fikk mange nederlandske venner i løpet av disse årene og var også en periode på utveksling til University of Florida.

Engasjement innenfor andre områder på jobben

Ellers har Birgitte engasjert seg i “Young Graduate Network” som hun fikk kjennskap til mens hun var i Brussel. En kollega fra Slagen og Birgitte startet opp tilbudet også i Norge. Dette er et tilbud for nyansatte, folk som har vært ansatt i opp til 4-5 år, fra alle avdelinger, og er et forum hvor man kan lære mer om bedriften og dens muligheter. I tillegg er det et fint forum for nettverksbygging – bli kjent med flere og lære mer om de ulike jobber som fins.

Birgitte er også Norges representant i “Inclusion & Diversity Council”. Der jobber representantene med saker som kan forbedre hverdagen til ExxonMobil-ansatte, slik som “Work Life Balance”, og mentorprogram. – Det er her vi ser at det er en del forskjeller i hvordan landene i Europa er, for

see how the systems were working as a whole, acquiring knowledge about all the links that prices are based on. Prices are amongst other based on the dollar’s exchange rate, the price of crude, production and transportation costs, taxes, plus the competitive factor. On top of this, political events for instance, may impact on the dollar rate and price of crude, which again impacts on our pump prices. Those were two very interesting years.

In Brussels Birgitte was part of an international team. She got to meet many interesting people, and had a great time. It was a social environment, she thinks, and with a flat in the city centre, it was easy to meet with people after work. There were many clever and committed colleagues, and this made the stay very stimulating and motivating.

Education in the Netherlands

Other parts of Europe are not unknown to Birgitte either. She took her master’s degree in “International Business and Management” in Groningen, the Netherlands. Her thesis focused on economics, strategy, and company management in an international market.

– Why the Netherlands?

– I’m half Dutch, my mother derives from there, but I had never lived in the country. This was an opportunity to learn

eksempel i forhold til fleksibilitet etter at man har fått barn. Dette er veldig spennende å jobbe med og jeg tror nok at Norge er et godt forbilde for mange andre land.

Fritid med trening og reising

På fritida er det sport og reising som står øverst på prioriteringslista. Birgitte forteller at hun hadde som mål å fullføre et maraton – det vil si 42 km – i løpet av dette året, og det klarte hun i Berlin i september. Dette betyr selvsagt at det har blitt mye løping det siste året, men nå er et nytt mål satt: Kiting både til lands og til vanns. Ifølge utøveren selv, vil det nok ta litt tid for første kurs ble gjennomført i sommer, men det var nok til å tenne interessen!

– Reising er den andre store interessen. Jeg liker å reise på type “backpacking” turer – ikke planlegge for mye, men ta ting som de kommer. En av de virkelig spennende turene jeg har vært på, var da jeg og en venninne ble med lokale bønder på hester opp i et fjellområde i Kina på grensen mot Kasakstan og Afghanistan. I fjor var jeg i Panama, som også var veldig interessant, med utrolig vennlige mennesker. Ellers har rundtur i Jordan stått på programmet, men det er mye som venter på å bli sett der ute som både er lærerikt og fullt av opplevelser!

Birgitte er ansvarlig for “100% Veimat”-konseptet – det vil si all mat og kaffe som tilbys på Essos ca. 300 stasjoner rundt om i Norge.

Birgitte is responsible for the concept “100% Veimat” – that is the selection of food and coffee offered at all the about 300 Esso stations in Norway.

the language thoroughly, for at home we speak Norwegian. I received quite a few Dutch friends during these years, and for a period I was also an exchange student at the University of Florida.

Other work-related commitments

Birgitte has also become engaged in “Young Graduate Network”, which she first heard of while in Brussels. A colleague from Slagen and Birgitte introduced the programme in Norway as well. It caters for new employees and personnel who have been employed for a period up to 4-5 years. Including all departments, it is a forum where one may learn more about the corporation and the opportunities it offers. What is more, it’s an ideal forum for network building – getting to know more people and learning more about the various jobs that are available.

Birgitte is also Norway’s representative in the “Inclusion & Diversity Council”, which is taking on issues that may improve the everyday life of ExxonMobil personnel, such as “Work Life Balance”, and the mentor program. – We see there are some variances between the different European countries, for example as concerns flexibility for personnel who have given birth. This is an exciting field to work in, and I have the impression that a number of countries look to Norway as an ideal.

Working out and travelling

As to leisure activities, sports and travelling are on top of Birgitte’s list of priorities. She confides that this year she had set herself at goal, completing a marathon race – i.e. 42 km – a goal that she managed to fulfil in September, in Berlin. Naturally, this means that she has done quite a lot of running the last year, but now she has set herself a new goal: Kiting on land and at sea. It may take some time before she has learnt to master this sport, as she only took the first course this summer, but her interest has certainly been aroused!

– Travelling is my second major interest. I like going on backpacking trips – without too much planning in advance, but taking things as they come. One of the most exciting trips I’ve been on was when a friend and I went on horseback with local farmers into a mountainous area in China, on the border to Kazakhstan and Afghanistan. Last year I was in Panama, which is also a very interesting place, with an incredibly friendly population. A roundtrip of Jordan is also on the agenda. There is so much waiting to be seen out there, things that are both instructive and adventurous!

Fotoworkshop til Roma med Essoklubben

Det er mørkt ute og ennå halvannen time til sola har tenkt å stå opp. For deltakere på Essoklubbens fotoworkshop er det allikevel ingen nåde. Opp av senga litt over kl. 05, avmarsj fra hotellet kl. 05:45, og så fotografering frem til middag kl. 20:00, kun avbrutt av spisepauser.

Fotoworkshop er nemlig ikke noen ferietur, her er det fullt fokus på fotografering. Til og med innbitte B-mennesker konverterer til A i de dagene en workshop varer. For oss fotointeresserte er det nemlig 2 tidspunkter på dagen som er viktige, timen før sola går opp og timen etter at sola har gått ned.

Men vi er kanskje ikke de eneste pilgrimene som har dratt til Roma for å se lyset? I alle fall var vi 12 fotoentusiaster fra Essoklubben som dro på 3 dagers fotoworkshop til Roma midt i oktober. På reisen nedover fikk alle utdelt program som også inneholdt forslag til steder man kunne fotografere, med anbefalinger både om tidspunkt på dagen og standplass for å få de beste bildene. Hver deltaker fikk i oppgave å fotografere kjente steder og miljø, pluss å ha minst et portrettbilde av en lokal person.

Tekst: Øystein Fure

The photo workshop goes to Rome

Outside there is darkness and sunrise is one and a half hours away. However, for the members of the Esso Club’s photo workshop there is no mercy. They jump out of bed around 5 a.m., leave the hotel at 05:45, and spend the entire day until 8 p.m. taking photos, only interrupted by brief meal breaks.

A photo workshop is not your conventional holiday trip, taking photos is the only thing that matters. Even inveterate late risers convert into early birds for the period that the workshop lasts. For those who have a true passion for photography, there exist only 2 really important points of time during the day; the hour before the sun rises, and the hour after the sun has set.

Seen from a different perspective; we may not be the only pilgrims who have travelled to Rome to see the light? →

Det lysner av dag bak Colosseum i Roma. (Foto/Photo: Øystein Fure)

Day break behind the Colosseum in Rome.

Engasjementet blant deltakerne var stort, og en kom hjem med over 1.000 bilder på minnekortet! Til og med på workshopens siste dag, da taxi til flyplass var bestilt til kl. 08:00, hadde de aller fleste vært ute og fotografert før frokost!

Hotellet vårt lå sentralt mellom Colosseum, Trevifontenen og Pantheon, slik at det var kort gangavstand til alle steder vi skulle fotografere. Middag hver kveld ble brukt til å kommentere dagens fotografering og til å få råd fra fotograf Lasse Bjørn Rossing, som ble med som coach. Tilbakemeldingene fra deltakerne etter workshopen var gode. Vi hadde alle fått utfordringer som gjorde at vi lærte mye nytt og gjorde nye erfaringer om fotografering.

Essoklubben sin fotogruppe er en aktiv gjeng. Dette er tredje året vi arrangerer workshop. De 2 foregående år har vi hatt fokus på natur, men dette året valgte vi annerledes. Rimelige flybilletter og fornuftige valg mht. overnatting og valg av spisesteder, gjorde at dette lot seg realisere innenfor samme kostnadsramme som tidligere workshops. Fotogruppa i Essoklubben arrangerer også kurs, temakvelder (lys/sort-hvitt-foto m.m.), og har også foredrag av kjente fotografer. Gruppa er et tilbud til alle som har lyst og anledning til å delta – så bli med om du har interesse for foto, her er det ikke krav verken til kamera eller forkunnskaper!

Tom Sjøe Tarheim tar bilder i den vakre, gamle kirken St. Maria de Trastevere.

Tom Sjøe Tarheim takes pictures in the beautiful, old church St. Maria de Trastevere.

(Venstre, øverst:) Morgenlyset speiler seg i brosteinen foran Tvillingkirkene på Piazza Popolo. (Foto/Photo: Viggo Eriksen)

(Left, top:) The morning light is reflected in the paving stones in front of the Twin Churches at Piazza Popolo.

(Venstre, nederst:) Castel St. Angelo speiler seg i Tiber. (Foto/Photo: Christian Borchgrevink)

(Left, below:) Castel St. Angelo is reflected in the river Tiber.

Be that as it may, we were 12 photo enthusiasts from the Esso Club who mid October set out on a 3-day photo workshop journey to Rome. On the way down everyone received the programme, which contained suggestions for photogenic places, recommendations about the best time of day, and the best stand. Every participant was assigned a task, which entailed taking photos of renowned places and environments, plus capturing at least one portrait of a local person.

Enthusiasm was high throughout the whole photo shoot, with one member returning home with more than 1,000 pictures on the memory stick! Even on the last day of the workshop, when taxi to the airport had been ordered for 8 am, most of the members were out taking photos before breakfast!

Our hotel was centrally located between the Colosseum, the Trevi Fountain, and the Pantheon, which meant that all places we wanted to photograph were within walking distance. Dinners at night were spent commenting on the photo session of the day, and getting professional advice from photographer Lasse Bjørn Rossing, who had come along as our coach. The response from participants after the workshop was overwhelmingly positive. Through meeting the challenges received we all picked up new learning, and we had explored new possibilities relating to photography.

The Esso Club's photo group is an active bunch. It is the third year that we organize a workshop. Nature and the countryside were motifs in focus the two previous years, but this year we chose to do things differently. Inexpensive air tickets and sensible choices when it comes to accommodation and eating places, made it possible to realize the trip within the same cost frame as earlier workshops. The photo group also organizes courses, thematic evenings (light/black-white photo etc.), some times inviting well-known photographers to give presentations. All personnel are invited to join the group. So if you have time on your hands and take an interest in photography, do come along – no special camera or previous experience are required!

Økt aktivitet på Jotun med Jette-utbygging

En utbygging av Jette-feltet fører til aktiviteter og modifikasjoner på Jotun-feltet. En rekke aktører er involvert i prosjektet som gir økt petroleumsutvinning på norsk sokkel. Det krever tett oppfølging fra vår organisasjon.

I 2009 gjennomførte Det norske oljeselskap (Det norske) leteaktiviteter på Jette, som er lokalisert seks kilometer sør for Jotun-feltet. Boring av to brønner ga et estimert funn på 14 millioner fat oljeekvivalenter. Rundt to år etter har operatøren levert inn Plan for utvikling og drift (PUD) til Olje- og energidepartementet (OED).

Planen er å knytte produksjonen på Jette opp mot brønnehodeplattformen Jotun B. Herfra transporteres hydrokarbonene videre til FPSO-en (floating, production, storage and offloading vessel) Jotun A, for videre prosessering, lagring og levering.

Mange grensesnitt

Det norske er operatør på Jette, mens partnerne er Petoro, Dana Petroleum og Bridge Energy. ExxonMobil har ingen eierandeler i Jette, men blir likevel involvert i prosjektet som operatør på Jotun-feltet.

Små feltutbygginger på norsk sokkel er avhengig av å knytte seg opp mot nærliggende infrastruktur for at framtidig produksjon skal være lønnsom.

– En utfordring i prosjektet er de mange aktørene som er involvert og de spesielle kontraktsforholdene. Utbyggingen er avhengig av at leveransene følger planlagt tidsskjema, samtidig med mange grensesnitt, forklarer Sigmund Skoge, ExxonMobils prosjektleder for Jette tie-in modifikasjon på Jotun.

Starter om én måned

I høst har om lag 10 personer blitt leid inn av ExxonMobil for å jobbe med prosjektet onshore og offshore. Alt fra januar 2012 bemannes Jotun B, som normalt er ubemannet, i perioder på 16 dager. Modifikasjonene for Jette på Jotun begynner etter flere måneders forberedelser, trening og opplæring.

Jette development steps up activities on Jotun

The Jette field development is generating activities and modifications being performed on the Jotun field. A number of players are involved in the project, which will boost petroleum recovery on the Norwegian Continental Shelf. The activities require close follow-up by our organization.

In 2009 Det norske oljeselskap (Det norske) was engaged in exploration activities on the Jette field, which is located six kilometers south of the Jotun field. The two wells that were drilled identified a reservoir estimated at 14 million barrels of oil equivalents. Some two years after the discovery, the operator has submitted a Plan for Development and Operation (PDO) to the Ministry of Petroleum and Energy (MPE).

The plan is to tie in Jette production to Jotun B, a wellhead platform. From here hydrocarbons will be routed to the FPSO (floating, production, storage and offloading vessel) on Jotun A, for further processing, storage and delivery.

Numerous interfaces

Det norske is the operator of Jette, with Petoro, Dana Petroleum and Bridge Energy being partners. ExxonMobil does not hold ownership interests in the Jette field, but as operator of the Jotun field, the company will nevertheless become involved in the project.

Small-scale field developments on the Norwegian Continental Shelf (NCS) are dependent on being able to tie in to existing infrastructure in order for future production to be commercial.

– One of the challenges in the project is the numerous actors involved, and the special contractual aspects.

Slik skal to subsea brønner på Jette knyttes opp mot Jotun-feltet. (Illustrasjon: Det norske)

Two subsea wells on Jette will be tied in to the Jotun facilities.

– Vi leier inn operatører og driftspersonell for å etablere en fullverdig drifts- og beredskapsorganisasjon. Totalt med våre ansatte og kontraktører vil det være opptil 45 personer på Jotun B til 2013, forteller Fredrik Sønstabø, ExxonMobils driftssjef på Jotun.

Modifikasjonsarbeidet på Jotun tilsvarer rundt 34.000 arbeidstimer offshore. Et team reiser først ut i to uker og deretter tilbake til land for fire ukers opphold.

– Vi gjør det slik for å unngå handover til nytt lag. På den måten får teamet eierskap til prosjektet samt at HMS-standardene, kvaliteten og kontinuiteten på arbeidet er bedre sikret, poengterer Skoge.

Forlenget lisensperiode

Ettersom ExxonMobil ikke har eierandeler i Jette, men likevel skal delta i utbyggingen og produksjonen av det nye feltet, ble en tie-in-avtale inngått mellom Jotun- og Jette-gruppene i august i år for å avklare vilkår for tilknytning og drift av feltet.

– Avtalen dekker tilknytning til Jette-feltet samt prosessering,

The development depends on supplies adhering to the planned schedules, and there are also numerous interfaces, explains Sigmund Skoge, ExxonMobil's Project Manager for the Jette tie-in modifications on Jotun.

Start-up in one month

ExxonMobil has this fall contracted around 10 persons to work on the project, onshore as well as offshore. Already in January, 2012 Jotun B, normally unmanned, will be manned for 16-day periods. Modifications for Jette, to be carried out on Jotun, will commence after several months of preparations and training.

– We're contracting operations and maintenance personnel to establish a fully viable operating and emergency preparedness organization. Overall, there will be up to 45 persons on Jotun B until 2013, says Fredrik Sønstabø, ExxonMobil's Operations Superintendent on Jotun and Sigyn. This includes our employees and contractors.

Modifications on Jotun are estimated to approx. 34,000 offshore working hours. A team will be travelling out to the field in two weeks' time, and then back to shore for a four-week stay.

Jotun-feltet er utbygd med både brønnehodeplattform (Jotun B) og produksjonsskip (Jotun A).

The Jotun field is developed with a well head platform (Jotun B) and an FPSO (Jotun A).

Foto: ExxonMobil

lagring og levering av hydrokarboner fra Jette. Samtidig har vi søkt om tillatelse fra myndighetene til å forlenge lisensperioden på Jotun fra 2015 til 2021, forteller Sønstabø.

Jotun-feltet er en viktig brikke i ExxonMobils kjerneområde innen operatørskap i Nordsjøen. Operasjoner på feltene Balder, Ringhorne og Jotun er integrert, og olje fra feltene kan losses både fra Balder-skipet og fra Jotun-skipet. Gass fra de tre feltene kan derimot kun fullt ut behandles og transporteres videre fra Jotun-feltet, der Jotun A er tilknyttet rørinfrastrukturen via Gassled.

– Tariffinntekter og kostnadsdeling med Jette bidrar til å styrke lønnsomheten på Jotun A i flere år framover, legger Sønstabø til.

Trenger samkjøring

Alle modifikasjoner og oppgraderinger på Jotun skjer i henhold til ExxonMobils høye standarder og krav. En rekke kontraktører er involvert.

Det norske har som operatør for Jette, inngått kontrakt med Subsea7, som blant annet leverer produksjonsrør samt at selskapet skal gjennomføre undervannsinstallasjoner. Aker Umbilical leverer kontrollkabel fra Jotun B til Jettes produksjonsanlegg under vann.

Det norske har også inngått kontrakt med Cameron som forsyner prosjektet med undervannsproduksjonssystem, blant annet subsea-ventiltrær og beskyttelsesstruktur. De to produksjonsbrønnene skal bores av Aker Drilling.

– Målet er at vi får et transparent og åpent samarbeidsklima mellom oss og Det norske. Det er viktig at vår organisasjon blir involvert i arbeidet som Det norske prosjektgruppe leder, slik at vi er samkjørte om utviklingen. Dette er ikke et lite vedlikeholdsprosjekt, men et utbyggingsprosjekt som krever skikkelig rammeverk og planer. Når vi endelig skal drifte og vedlikeholde Jette-produksjonen, er det viktig at vi tar eierskap i prosjektet, påpeker Skoge.

HMS viktigst

Installasjon og tilknytning til Jotun B involverer nye tilkomstplattformer, flerfasemåler, hydraulikkenhet for brønnkontroll og oppgradering av kontrollsystem. Dette arbeidet ledes av vår organisasjon, og ExxonMobil har benyttet seg av eksisterende rammeavtale med Aker Solutions.

– Det viktigste i utbyggings- og driftsfasen er å gjennomføre aktivitetene på Jotun og Jette uten skader, uhell eller utslipp. Vårt mål er å bygge en god sikkerhetskultur i det

– We have adopted this plan in order to avoid handover to a new team. In this way, the team gets ownership in the project, and it ensures better SHE standards, quality and continuity of work, Skoge emphasizes.

Prolonged license period

ExxonMobil is going to take part in the development and production from the new field, even though the company does not have any ownership interests in Jette. To clarify the terms for tie-in and operation of the field, Jotun and Jette groups signed a tie-in agreement in August this year.

– The agreement covers tie-in of the Jette field, plus processing, storage and delivery of the hydrocarbons from Jette. We have also applied for the authorities' consent to prolong the license period for Jotun from 2015 to 2021, Sønstabø comments.

The Jotun field is an important asset in ExxonMobil's core area within North Sea operatorships. Operations on the fields Balder, Ringhorne and Jotun are integrated, which allows crude from the fields to be offloaded both from the Balder vessel and Jotun vessel. However, gas from the three fields can only be fully processed and transported from the Jotun field, where Jotun A is tied up to Gassled pipeline system, the gas transport infrastructure on the NCS.

– As a result of tariff income and later cost sharing with Jette, the economy of the Jotun field will be strengthened for many years ahead, Sønstabø adds.

Coordination is required

All modifications and upgrades on Jotun will be carried out in line with ExxonMobil's high standards and requirements. A number of contractors are involved.

As operator of Jette, Det norske has signed a contract with Subsea7, which amongst other will supply production tubing and install subsea facilities. Aker Umbilical will supply the umbilical between Jotun B and the Jette subsea production installations.

Det norske has also entered a contract with Cameron, which amongst other will supply the subsea production system, including subsea christmas trees and protection structure. Aker Drilling will be drilling the two producers.

– The goal is to obtain a transparent and open climate of co-operation between Det norske and ourselves. It's important for our organization to become involved in the work headed

nye teamet på Jotun B. Klarer vi det, bør dette bli en suksess, sier Sønstabø.

Første hydrokarboner fra Jette skal ifølge planen bli produsert i løpet av første halvår av 2013. Oppstart av ny produksjon og tilknytning av Jette skal skje samtidig med pågående produksjon på Jotun, foruten en kortere nedstenging for tilknytning.

Her er Jette-teamet/The Jette team: Fra venstre/from left: Stein Håvardsholm, Jotun Operations Supervisor, Fredrik Sønstabø, Jotun Operations Superintendent, og/and Sigmund Skoge, Jette tie-in Project Manager.

by Det norske's project group manager, to get a coordinated development. This is not a minor maintenance project, however a development project requiring an appropriate framework and plans. When we get to the stage when we are to operate and maintain the Jette production, it's important that we have ownership in the project, Skoge underlines.

SHE is our primary goal

Installation and tie-in to Jotun B include the building of new access platforms, a multi-phase meter, a hydraulic well control unit, and upgrading of control systems. This work is supervised by our organization, with ExxonMobil also having used the existing outline agreement with Aker Solutions.

– What is most important during the development and operational phase is to carry out activities on Jotun and Jette without no incidents, injuries or spills to the environment. Our goal is to build a joint and robust safety culture in the new team on Jotun B. If we manage to do that, this should be a success, Sønstabø says.

The first hydrocarbons from Jette will according to plans be produced during the first half of 2013. Start-up of new production and tie-in of Jette will take part simultaneously to ongoing production on Jotun, but there will be a brief shut-down period to carry out the tie-in.

Fakta om Jette:

- Jette ligger i PL 027D, PL 169C og PL 504, i blokkene 25/7 og 25/8.
- To brønner ble boret i 2009, 25/8-17 og -17A.
- Havdypet på stedet er 127 meter.
- Jette er lokalisert seks kilometer sør for Jotun, nord for Balder og Ringhorne.
- PUD 5. september 2011.
- Produksjonsstart på Jette er planlagt til første halvår 2013.
- Det norske er operatør med en eierandel på 63,3 prosent.
- Dana Petroleum (19,2 prosent), Bridge Energy (6,0 prosent) og Petoro (11,5 prosent) er partnere.
- Ifølge Det norske blir utbyggingskostnadene på Jette totalt 2,5 milliarder kroner.

Facts about Jette:

- Jette is located in PL 027D, PL 169C and PL 504, in blocks 25/7 and 25/8.
- Two wells were drilled in 2009, 25/8-17 and -17A.
- Water depth at the field is 127 m.
- Jette is located six km south of Jotun, north of Balder and Ringhorne.
- PDO on September 5th, 2011.
- First production from Jette is scheduled for the first half year of 2013.
- Det norske is operator with a 63.3 percent ownership interest.
- Dana Petroleum (19.2 percent), Bridge Energy (6.0 percent) and Petoro (11.5 percent) are partners.
- According to Det norske, the development costs for Jette will sum up to a total of NOK 2.5 billion.

Utvikler globale karrieremuligheter

Lisa B. Waters, prosjektdirektør i ExxonMobil Development Company, presenterte en rekke globale utviklingsprosjekt i et møte med Young Professionals på Forus i høst. Et utvalg karrieremuligheter innen kompliserte og aktuelle prosjekt ble presentert og mottatt som en motivasjonsspill.

– Til våre prosjektteam søker vi etter personell verden over. Prosjektgruppene består av en miks av ansatte fra ExxonMobil samt leverandører. Vi har behov for en variert sammensatt stab, fra unge profesjonelle som er i starten av sin karriere, til erfarne spesialister, forklarte Lisa B. Waters til YP-gruppen.

Møtet fant sted på Forus 25. oktober. Waters' besøk i Stavanger skyldtes først og fremst hennes rolle i Subsea Well Response Project (SWRP), et prosjektarbeid som ledes fra Stavanger. Ni store oljeselskap deltar, og Waters er medlem av styringskomiteen for prosjektet. Målet er å forbedre kontroll av brønner på havbunnen for å unngå hendelser. Prosjektet ble lansert som en følge av BPs utblåsning på Macondo i Mexicogulven våren 2010.

Leder av utbyggingsprosjekter

Waters er også del av prosjektledergruppen i Marine Well Containment Company (MWCC). Dette prosjektet er også et direkte resultat av BPs oljeutslipp i Mexicogulven. Målet er å bygge anlegg og installasjoner som vil gjøre det mulig for industrien å kontrollere brønner på havbunnen.

ExxonMobil, i samarbeid med Chevron, ConocoPhillips og Shell, står for utbyggingen av systemet, som man regner med vil stå ferdig i 2012. Systemet er konstruert for å operere på 10.000 fot havdyp (ca. 3.000 meter), og det vil kunne prosessere opp til 100.000 fat olje og 200 millioner kubikkfot gass per dag. – Vårt endelige mål er selvsagt aldri å måtte bruke disse anleggene, understreker Waters.

Problemløser

Prosjektdirektøren har tilbrakt de siste ti årene med å utvikle diverse prosjekter rundt omkring i verden.

The developer of career opportunities

Lisa B. Waters, ExxonMobil Development Company's Project Execution Manager, presented numerous worldwide development projects during a meeting with Young Professionals at Forus this autumn. A wide range of potential career opportunities in complex and current projects was an immediate shot of motivation.

– We look worldwide to staff our project teams that are mixed with employees from ExxonMobil and contractors. We need a wide range of early career professionals up to very experienced employees, Lisa B. Waters explains to the group of YPs present.

The meeting took place at Forus October 25th. Waters visited Stavanger primarily due to her role in the Subsea Well Response Project (SWRP). The project work is headed from Stavanger. Nine major oil and gas companies are involved, and Waters is part of the project's steering committee. The aim is to improve subsea well control incident intervention capabilities, as a follow-up of BP's Macondo blow out in the Gulf of Mexico (GoM) in the spring of 2010.

Development lead

Waters is also a part of the project leadership team in the Marine Well Containment Company (MWCC). This project was also a direct outcome of the BP oil spill incident in GoM. The aim is to build facilities that will allow the industry to cap subsea wells.

ExxonMobil, in partnership with Chevron, ConocoPhillips and Shell, continues to lead the development with completion of the system set for 2012. The system is designed to operate in 10,000 feet of water (approx. 3,000 meters) and process up to 100,000 barrels of fluid and 200 million cubic feet per day of gas. – Of course, our final goal is to never use these facilities, Waters highlights.

Lisa B. Waters inspirerte våre Young Professionals på et møte i høst.

Lisa B. Waters inspired our Young Professionals at a meeting this autumn.

– Prosjektteamene kan sammenlignes med små avdelingskontor. Vi er avhengige av å framskaffe alle typer ferdigheter. I noen land, slik som Irak og Papa New Guinea, kan det være vanskelig å bemanne prosjektene, noe som skyldes sikkerhetsproblemer. Alle områder byr på et eget sett av utfordringer. "Ikke-rutine-prosjekter" trenger å styres for å få etablert rutiner som kan gi et godt resultat for prosjektet. Men å løse verdens tøffeste energiutfordringer, blir nok aldri rutine, legger Waters til.

Hvordan ser en typisk arbeidsdag ut for deg?

– Mye av min tid går med til å løse forskjellige problemer og utfordringer som prosjektene byr på, i samarbeid med de største leverandørene. For et prosjektmenneske som meg, er dette den artige biten, sier Waters smilende.

Sårbare miljø

Prosjektene økte kompleksitet er noe Lisa B. Waters er levende opptatt av. Hun pekte på en rekke eksempler for YP-tilhørerne.

– Vi jobber hardt for å bli en foretrukket samarbeidspartner i en rekke prosjekter, og vi har hatt suksess i flere områder, bl.a. Kizomba i Angola, Barzan i Qatar, Cepu Gas i Indonesia, samt gassutbyggingsprosjektet Damar i Malaysia.

Waters drøftet også prosjektet Gorgon-Janzy, som er ett av de med høy kompleksitet. Onshoreanleggene er for tiden

The problem solver

The Project Execution Manager has spent her last ten years working on different projects around the world.

– The project teams can be compared to very small affiliates. We are dependent on all kinds of skills. Some country projects are more difficult to staff than others, such as Iraq and Papa New Guinea, due to security issues. All areas have unique challenges. "Non-routine Projects" need to be managed to become more routine to ensure good project performance, but I guess it cannot be routine to solve the world's toughest energy challenges, Waters adds.

What does your typical work day look like?

– I spend a lot of my time on solving many project issues and challenges with the help of major contractors. As a project person, that is the fun stuff, Waters says smiling.

Environmental issues

Increased range of complexity in all the different projects is of major interest to Lisa B. Waters. She points out numerous examples for the YP audience.

– We are working hard to be the partner of choice on many projects, and we have succeeded in many areas such as Kizomba in Angola, Barzan in Qatar, Cepu Gas in Indonesia and the Damar Gas Development in Malaysia. →

under bygging på en øy utenfor Australia, en øy som har et sårbart miljø.

– Det dreier seg om et viktig naturvernområde i verdenssammenheng, og det er ikke tillatt å bringe fremmede arter til øya. Alt utstyr må gjennomgå strenge karantenebestemmelser. Det finnes arter på øya som ikke eksisterer andre steder i verden, og det er noe vi må respektere og ikke forstyrre.

Norsk teknologi

Andre deler av verden byr på andre, mer teknisk pregede utfordringer, slik som for eksempel Hadrian South i Mexico-gulften. Utbyggingen av offshoreanleggene vil foregå på vanddyp opptil 7.000 fot (2.100 meter). – På Hebron-prosjektet i Canada vil vi anvende norsk teknologi, det vil si en betongkonstruksjon (GBS). Konstruksjonen er designet for å tåle et møte med svære isfjell, forteller Waters.

Den første GBS-strukturen i verden som kan motstå isfjell, finner vi på Hibernia-feltet i Canada. Denne plattformen er konstruert for å tåle støtet fra isfjell på en million tonn – noe som tilsvarer vekten til tre Empire State-bygninger – uten å bli påført betydelig skade.

Andre prosjekt har langsiktig økonomisk betydning for konsernet, slik som utbyggingen av Kearn-feltet i Canada. Feltets levetid er anslått til 40 år, og det har en produksjonsrate på 100.000 fat oljeekvivalenter (o.e.) per dag. – Dette er et prosjekt med fokus på gruveoperasjoner. Arbeidet består i å prosessere oljeholdig sand, slik at det går an å produsere olje. Investeringene beløper seg til ca. 10 milliarder dollar, noe som illustrerer hvor stort prosjektet er.

YP igang

Håvard Askeland, finansanalytiker i ExxonMobil Exploration & Production Norge AS, er en av initiativtakerne bak etableringen av Young Professionals. YPs første møte var 1. juni i år, og målsettingen er å ha fire tilstelninger i året. – Vi er kjempefornøyd med presentasjonen til Lisa B. Waters, og vi håper å kunne få til flere lignende møter i årene som kommer, sier Askeland.

Finansanalytikeren er imponert over bredden i de ulike prosjektene og alle de landene som ExxonMobil opererer i. – ExxonMobil tilbyr unike karrieremuligheter, og for å bli en expat må du virkelig være engasjert, dedikert og interessert. Å lytte til Lisa B. Waters var en inspirasjon, konkluderer Askeland.

Waters also discussed the complexity of the Gorgon-Janz development. The onshore facilities are currently being developed on an environmentally sensitive island off the Australian coast.

– This is a world class nature preservation area, and we are not allowed to bring any foreign life to the island. All equipment must go under strict quarantine procedures. There are species on the island that do not exist elsewhere, and we need to respect and not disturb that.

Norwegian technology

In other parts of the world there are other, more technical challenges, such as the Hadrian South in the Gulf of Mexico. The development of offshore facilities will take place at deep waters, up to 7,000 feet (2,100 meters). – On the Hebron project in Canada we will apply Norwegian technology with a Gravity Base Structure (GBS). This concrete structure is designed to withstand huge iceberg impacts, the manager adds.

The first iceberg-resistant GBS structure in the world is located on the Hibernia field in Canada. It is designed to withstand the impact of a one million ton iceberg – equivalent to the weight of approximately three Empire State Buildings – with no significant damage.

Other projects have a long-term economic impact for the corporation, such as the Kearn Development in Canada. The life span of the field is set to 40 years with a production rate of 100,000 barrels of oil equivalents (o.e.) per day. – This is a mining operation project where we will process the sand to produce oil. Investments will be approx. USD 10 billion, so this is a huge project.

YP on stream

Håvard Askeland, Financial Analyst in ExxonMobil Exploration & Production Norway AS, is one of the initiators of establishing Young Professionals. YPs kick-off meeting was set to June 1st this year, and the aim is to organize four events each year. – We are very happy with Lisa B. Waters' presentation, and we hope to organize several similar encounters in the years to come, Askeland says.

The financial analyst is impressed by the wide range of projects and countries ExxonMobil is involved in. – There are unique career opportunities within ExxonMobil, and you really need to be engaged, interested and dedicated if you want to become an expat. Listening to Lisa B. Waters was an inspiration, Askeland concludes.

Tour de Litlos

I vår kom tanken om å arrangere en tur med gjengen på Balder til Litlos turisthytte på Hardangervidda. Jeg har selv jobbet på den betjente turisthytten i flere år, og ønsket å vise mine kolleger hvor flott det kan være på fjellet på høsten. Med hjelp fra flere gode arbeidskamerater ble turen et faktum, og en fin gruppe på 17 personer og 2 hunder reiste.

Litlos turisthytte ligger på Hardangervidda-vest og er en betjent turisthytte med 52 sengeplasser. Det er flere måter å gå til hytta, men vi tok den korteste veien som likevel er hele 23 km til fots. Vi startet å gå fra Valldalen som ligger ca. 20 min kjøring fra Røldal. Terrenget er kupert, men stien er god.

Flere av turdeltakerne hadde lang kjørevei, og vi reiste derfor til Seljestad på torsdagen, hvor vi overnattet i private hytter. Her ble det en liten grillfest med stampbading, og stemningen var på topp før turstart dagen etter.

På fredag morgen (litt forsinket) var alle pakket og klare for den lange turen inn til Litlos. Vi var utstyrt med t-skjorter for anledningen og godt humør. Heldigvis var det oppholdsvær og perfekt temperatur for en slik tur. Det ble en litt tøff start den første timen, med bratt stigning, men med et overraskende godt tempo. Første pause var ved Vivassdalsvannet. Vi var nå kommet over tregrensen og følelsen av å være langt til fjells kom sigende. Det var godt å endelig være i gang med turen etter måneder med planlegging.

Tempoet innover Vivassdalen var imponerende til å være en så stor gruppe. Det var flere som heller ikke var vant til å gå slike dagsetapper! Da vi var halvveis var det matpause og vi kunne nyte den flotte utsikten fra toppen av dalen.

Hele gjengen gikk videre innover langs Homlavatnet, og vi kunne bare nyte utsikten. Ca. en time før Litlos hadde de aller fleste begynt å kjenne at kroppen hadde gått langt, og den siste timen var nok litt drøy for enkelte, men alle var i godt

Tour de Litlos

Last spring the idea was born of arranging a trip with the Balder gang to Litlos tourist cab on Hardangervidda. I used to work on this tourist cab myself for a few years, so I wanted to show my colleagues the beauty of the mountains in the fall. Assisted by several nice workmates, I managed to arrange the trip, with a group consisting of 17 people and two dogs.

Situated in the western part of Hardangervidda, Litlos tourist cab is a manned cab sleeping 52 people. Among several foot paths leading to the cab we opted for the shortest one, which is nevertheless 23 km long. Our point of departure was Valldalen, an approximately 20-minute drive from Røldal. The ground is hilly, but the path is good.

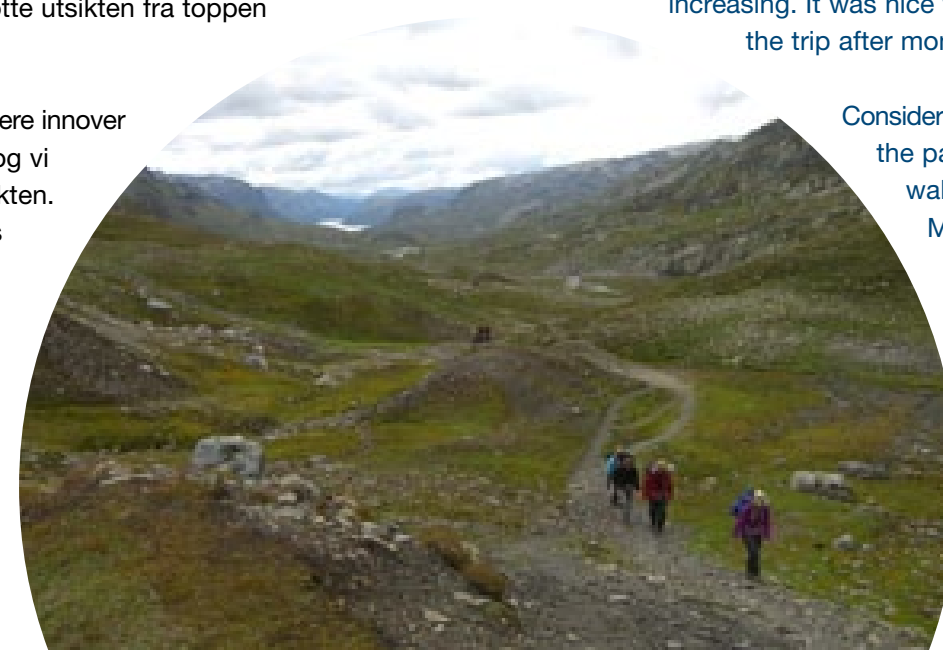
Many of the trip participants had a long way to drive, so we travelled to Seljestad on Thursday, where we spent the night in private cabs. Here we had a little barbeque party with outdoor tub bathing, all of which contributed to a buoyant atmosphere before next day's walk.

On Friday morning (somewhat delayed) everybody was ready to leave for the long walk to Litlos. We were dressed in t-shirts for the occasion and were all in a very good mood. Luckily there was no rain, and the temperature was comfortable. The first hour was rather tough, with a steep climb, but we made it at a surprisingly quick speed. The first break was beside lake Vivassdalsvatnet, which is above the timberline, so the feeling of getting far up in the mountains was increasing. It was nice to have finally started the trip after months of planning.

Considering the size of the group, the pace at which we were walking was impressive. Many of us were not even used to walking such long distances in a day! Halfway through, we had a lunch break, enjoying the magnificent view from the top.

Tekst: Gjertrud Tveit

humør og fornøyde med turen da vi endelig kom fram. På Litlos ble vi tatt godt imot med tre retters middag, og på kvelden ble det litt festligheter med gitarspilling og god stemning i kjellerstuen på hytta.

Lørdagen var det mange som gikk litt rart da de kom inn til frokost. Været hadde snudd om og det regnet og blåste som bare det. De fleste tok det rolig, korte turer, litt fisking og avslapping i sofaen. Om kvelden ble det igjen tre retters middag og festligheter – til og med dansing og hæla i taket.

Søndag morgen reiste gjengen hjem uten reiselederen, som valgte å bli værende på Hardangervidda en stund til. Det blåste surt og regnet fælt et par timer etter at gjengen hadde dratt, og jeg syntes litt synd på de slitne kollegaene mine med følge som var på hjemtur.

Jeg tror at de fleste var overrasket over hvor lang turen egentlig var, men alt i alt ble det en kjempeflott tur som jeg håper kan gjentas til neste år. Det var veldig gøy og enkelt for meg som turleder å ha med seg en så flott gjeng fra Balder, og jeg er svært imponert over alle sammen. Tusen takk for turen – Gjertrud Tveit.

*– På vegne av alle som var med på turen ønsker vi å takke Gjertrud. Dette er ikke noe vi hadde gjort på egen hånd.
Nils Hansen*

**Turdeltakerne tar seg en velfortjent pause ved Drykkesteinen.
Participants catching their breath by Drykkesteinen.**

The whole gang then went on along lake Holmavatnet, still enjoying the view. By the time we were an hour or so from Litlos, most of us were beginning to feel very tired. But even though the last hour was a bit too much for some of us, everybody was in a good mood when we finally reached our destination. At Litos we were well received, and had a three-course-dinner, followed by a little party including guitar playing and a jolly atmosphere in the cabin's basement living room.

On Saturday morning many of us came to breakfast with a funny gait. The weather had deteriorated radically to wind and rain. Most of us took it easy that day, with short walks, a little fishing and relaxation on the sofa. In the evening there was another three-course-dinner and even some dancing and merry-making.

On Sunday morning everybody went home except for the guide, who wanted to stay at Hardangervidda for a while. It was blowing and raining outside for a couple of hours after the group had left, and I must admit I felt a bit sorry for my weary colleagues and their companions on their way home.

I think most of the participants were surprised to see how long the trip actually was, but altogether we had a splendid trip, which I hope may be repeated next year. For me as a guide, it was an enjoyable and quite simple task to go on a trip with the Balder gang – I really must say I'm impressed. My thanks to you all – Gjertrud Tveit.

*– On behalf of all participants I would like to thank you, Gjertrud. Without you we would never have made it.
Nils Hansen*

Vi ønsker velkommen!

Nye ansatte er alltid hyggelig – her følger en liten oversikt:

MARIE A. VANENTA
ANSATT 1.7.11
DRILLING SUPERVISOR
DRILLING, FORUS

STEPHEN GLENN
ANSATT 1.11.11
DRILLING ENGINEER
DRILLING, FORUS

PATRICK YOUNG
ANSATT 1.9.11
COMMERCIAL ADVISOR
PRODUCTION JOINT INTEREST, FORUS

MICHAEL PITT
ANSATT 1.11.11
DRILLING SUPERVISOR
DRILLING, FORUS

JAN ARNE ORVEDAL
ANSATT 1.10.11
TECH ½ ELECTRICAL
NSP, BALDER

THOMAS KENNETH FOWLER
ANSATT 1.11.11
GEOSCIENTIST
NSP, FORUS

LARS KLEIST FREDELØKKE
ANSATT 1.10.11
TECH ½ PROD
NSP, RINGHORNE

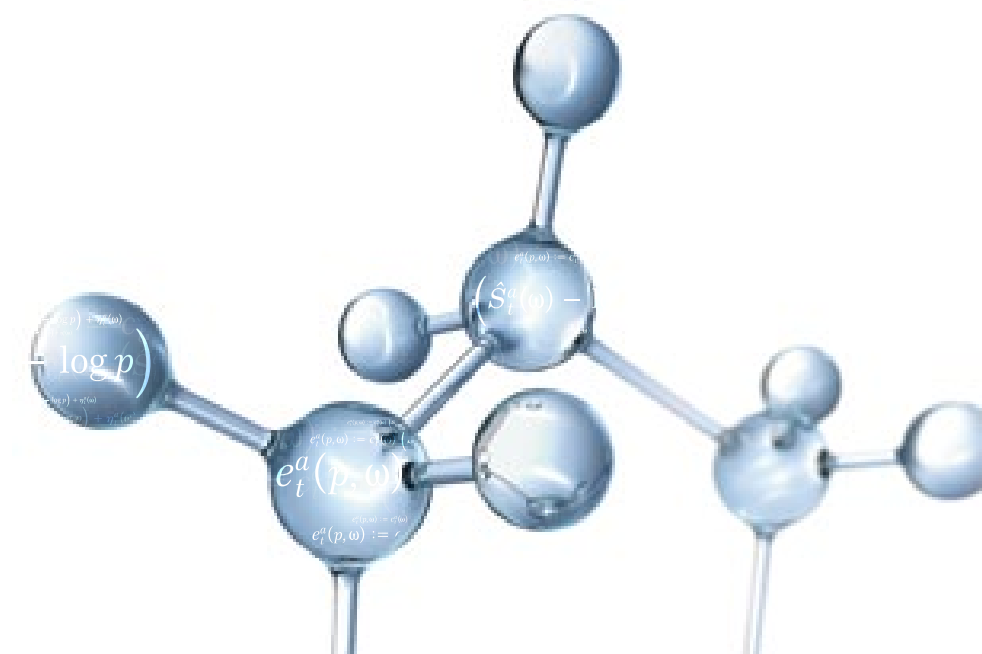
ANDERS GULLSTEIN
ANSATT 3.10.11
TECHNICIAN
PROCESS DEPARTMENT, SLAGEN

KHALED AL-SUWAIDI
ANSATT 1.10.11
RESERVOIR ENGINEER
NSP, FORUS

RICHARD CANNON
ANSATT 1.10.11
OPERATIONS TECHNICAL MANAGER
NSP, FORUS

Redaksjonen i XOM ønsker alle våre lesere
en god jul og et godt nytt år!

XOM wishes all our readers
a merry christmas and a happy new year!

ExxonMobil

ESSO NORGE AS
An ExxonMobil Subsidiary

FORUS	OSLO	SLAGEN
Greasev. 6	Drammensv. 149	Postboks 2001
Postboks 60	Postboks 350 Skøyen	Postterminalen
4064 Stavanger	0212 Oslo	3103 Tønsberg
Tlf.: 51 60 60 60	Tlf.: 22 66 30 30	Tlf.: 33 37 73 00

www.exxonmobil.no